İŞKUR

2014

ARDAHAN

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ARDAHAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2014)

Raporu Hazırlayanlar :

İsmail TEKİNARSLAN - İş ve Meslek Danışmanı

Olcay Ozan AKBULUT - Memur

SUNUŞ

Günümüzün en önemli sorunlarından biri hiç şüphe yoktur ki işsizliktir. İşsizlik aynı zamanda birçok sorunun da kaynağıdır. Sosyo-ekonomik ve sosyo-psikolojik sorunları doğuran işsizlik birçok huzursuzluğu da beraberinde getirmektedir. Bundan dolayı ülkeler istihdam arttırıcı, doğru yatırım ve doğru politikalar üretmek için araştırmalara ağırlık vermektedirler.

Ülkemiz özellikle son yıllarda tüm alanlarda büyük girişimlerde bulunan bir ülke konumundadır. Bu olumlu gelişmelerden, Ardahan istihdam ve işgücü piyasası da etkilenmektedir. Bu süreçte işgücü piyasasındaki nitelik ve verimlilik artışları da önemli rol oynamaktadır. Ardahan ili de ülkemiz gibi tüm alanlarda yükselen bir grafik çizmektedir. Bu gelişmelerin yansımaları istihdam ve işgücü piyasasına pozitif yönde etki etmektedir. Bu durumun bir sonucu olarak Ardahan'da işgücüne katılım oranında ve istihdam oranında bir artış görülmektedir. İŞKUR tarafından açılan kurs sayıları ve türleri, ayrıca işe yerleştirilen kişi sayıları baz alındığında ortaya çıkan veriler de bu tabloyu kanıtlar niteliktedir.

Yerel düzeyde işgücü piyasasının taraflarını birleştiren ve İl Valisi başkanlığında toplanan İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu aldığı kararlarla sektörel kapsamda veya il genelinde yapılan çalışmalar ve bu çalışmalardan elde edilen veriler, yerel işgücü piyasasına hâkimiyetimizi arttırmaktadır.

Ardahan ilinde bilimsel veriler ışığında yapılan işgücü piyasası analizi, talep araştırması yönünden aktif işgücü politikalarına veri sağlamış olup, ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmeye, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olacaktır.

Bu çalışmada başta Ardahan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeli olmak üzere emeği geçen herkese ve bu verilerin sağlanmasında katkı sağlayan tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör işyerlerine teşekkür ediyor, tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Ahmet DENİZ

Ardahan Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2014 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 129 bin 65 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 110 bin 509'dur. İlimizde bu kapsamda 94 işyeri tespit edilmiş ve 86 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2014 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Hasan Hüseyin ULUSOY

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ iii
GRAFİKLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 4
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 6
Kayıtlı İşsiz Verileri 6
Açık İş Verileri 7
İşe Yerleştirme Verileri 8
Kurs ve Kursiyer Verileri 9
İşsizlik Ödeneğinden Yararlanan Verisi 10
İKİNCİ BÖLÜM 11
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 11
AMAÇ VE YÖNTEM 11
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 13
İşyeri Verileri 13
Çalışan Verileri 17
AÇIK İŞ VERİLERİ 21
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 34
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 44
SONUÇ 46
KAYNAKÇA 49
EKLER 50
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 50
Ek 2- Ek 2a: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 55
Ek 2b: Tahmin ve Notasyonlar 56
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 61
Ek 4- Ek Tablolar 68

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 4
Tablo 2:Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014) 6
Tablo 3:Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014) 7
Tablo 4:Mesleklere Göre İşe Yerleştirme (2013-2014) 8
Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2014) 9
Tablo 6:Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler (2014) 10
Tablo 7:Sektörlere Göre İşyeri Sayısı Oranları (2014) 13
Tablo 8:Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılım Oranları (2014) 15
Tablo 9: İşyeri Büyüklüğüne Göre Açık İş Oranı, Ardahan,% (2014) 16
Tablo 10:Sektörlere Göre Çalışan Sayısı Oranları (2014) 17
Tablo 11:Çalışanların Cinsiyete göre Sektörel Dağılım Oranları (2014) 19
Tablo 12:Çalışanların Meslek Gruplarına göre ve Cinsiyete göre Dağılım Oranları (2014) 20
Tablo 13:Cinsiyete göre En Çok Çalışılan Meslekler (2014) 21
Tablo 14:Sektörlere Göre Açık İş Oranı, Ardahan, %, 2014 22
Tablo 15:Cinsiyete Göre Açık İş Oranı, Ardahan, %, 2014 23
Tablo 16:Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, Ardahan, %, 2014 23
Tablo 17:İşyerlerinin yaşına göre açık iş verme oranı, Ardahan, %, 2014 24
Tablo 18:Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı, Ardahan, %, 2014 25
Tablo 19:Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı (2014) 26
Tablo 20:Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı (2014) 31
Tablo 21:İŞKUR hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı (2014) 31
Tablo 22:İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı, Ardahan, % (2014) 32
Tablo 23:İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı, Ardahan, % (2014) 33
Tablo 24:TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları, Türkiye-Ardahan, % (2014) 34
Tablo 25: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları, Ardahan, % (2013-2014) 35
Tablo 26:TGÇM Eleman Sayısının Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılım Oranları (2014) 36
Tablo 27:Sektörler Göre TGÇM İşveren Sayısı Oranları, Ardahan, % (2014) 37
Tablo 28:TGÇM Eleman Sayısının Meslek Gruplarına Göre Dağılım Oranları (2014) 38

Tablo 29:Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranları (2014) 39
Tablo 30:Mesleklere Göre TGÇM Dağılımının Geçen Yıl İle Karşılaştırılması 40
Tablo 31:Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılama Oranları, Ardahan, % (2014) 41
Tablo 32:TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılım Oranları, Ardahan, % (2014) 42
Tablo 33:Sektörler İtibariyle NİD ve NİDO, Ardahan, (2014) 44
Tablo 34:Meslek Grupları İtibariyle NİDO, Ardahan, %, (2014) 45

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1:İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri 5
Grafik 2:Büyüklüklerine Göre İşyerlerinin İŞKUR'dan Faydalanma Oranları (2014) 14
Grafik 3:Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayısı Oranları (2014) 18
Grafik 4:Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı (2014) 27
Grafik 5:Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı (2014) 28
Grafik 6:Beceriler ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı (2014) 29
Grafik 7:Açık İş Arama Kanallarının Dağılımı (2014) 30
Grafik 8:TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılımı Oranları Türkiye Karşılaştırması (2014) 43

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

2014 yılı Mayıs- Haziran aylarında İl Müdürlüğümüz tarafından İş Gücü Piyasası Analizi kapsamında İl genelindeki 10 ve üzeri çalışanı olan işyerleri üzerinde yapılan araştırmalar kapsamında 2014 yılı birinci döneme ait elde edilen verilere göre İl Müdürlüğümüze kayıtlı işsizlerde, açık işlerde ve işe yerleştirmelerde meslekler bakımından ilk sırada Beden İşçisi(Genel) mesleği yer almaktadır. Bu kapsamda açık işlerin karşılanma durumu gözetilerek İl Müdürlüğümüz tarafından yıl içerisinde çeşitli kurslar düzenlenmiştir.

Araştırma yapılan işyerlerinden elde edilen verilere göre İl genelinde Sektörlere göre en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektörü olup, Toptan ve Perakende Ticaret sektörünü İnşaat ve İmalat sektörleri takip etmektedir. Dolayısıyla sektörlerde çalışan sayısı bakımından en fazla çalışan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bulunmaktadır.

Sektörlere göre İşveren sayısı ve çalışan sayıları incelendiğinde Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründeki ortalama çalışan sayısı 54 kişi olarak ilk sırada yer almaktadır. İlde toplam 1940 çalışanın 1665' i erkek ve 275'i kadınlardan oluşmaktadır. Bu miktarlara göre; çalışılan meslek grupları incelendiğinde erkeklerde 416 kişi ve kadınlarda 92 kişi ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ilk sırada yer almaktadır.

En çok çalışılan meslekler arasında ilk üç sırayı Temizlik Görevlisi, Ağır Kamyon Şoförü ve Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri yer alırken cinsiyet ayrımına göre incelendiğinde ise erkeklerde de ilk üç sırayı Temizlik Görevlisi, Ağır Kamyon Şoförü ve Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri paylaşırken kadınlarda ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Veri Giriş Operatörü ve Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri olarak farklılık göstermektedir.

Yapılan araştırma kapsamında İlde toplam 33 kişilik açık iş bulunmakta olup en fazla açık iş yüzde 41 ile İnşaat sektöründe görünmektedir. Meslek gruplarında ise en fazla açık iş yüzde 30,1 ile Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde bulunmaktadır. Meslekler bazında açık işler incelendiğinde ise en fazla açık iş yüzde 19,8 ile Ağır kamyon şoförü mesleği yer alırken Ağır Kamyon Şoförünü yüzde 13 ile Beden İşçisi (Temizlik) mesleği takip etmektedir.

Eğitim durumuna göre en fazla açık iş yüzde 93 ile Farketmez de bulunmakta olup bu eğitim düzeyindeki açık işlerin tamamını erkek çalışanlar oluşturmaktadır. Kuruma kayıtlı açık işlerde istenilen özellik bakımından ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik yer alırken açık işlerin aranma kanallarına göre en fazla Akraba Eş-Dost aracılığı ile iş arama yer almaktadır.

Ardahan ilinde sektör bazında temininde güçlük çekme bakımından İmalat sektörü birinci sırada yer alırken meslek grupları bazında ise Hizmet ve Satış Elemanları yer almaktadır. İlde en fazla temininde güçlük çekilen meslek ise Aşçılıktır. Temininde güçlük çekme nedenlerinin başında ise gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

GİRİŞ

İşgücü Piyasası Analiz çalışmasının temel hedefleri; Ardahan ilinde sektörel bazda işgücü piyasasının talep ve arzına ilişkin en gerçekçi ve güncel durumu belirlemek, ilin istihdam yapısını ortaya koymak, sektörlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü tespit etmek, işsizlikle mücadelede uygulanacak politikaların oluşturulmasında başvurulan verilere kaynak oluşturmaktır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Ardahan ilinde Mayıs - Haziran 2014 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu Rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, İldeki iş gücü piyasası hakkında bizlere genel bir görünüm sunmakta olup bu bölümde İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası TÜİK ve İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir. İl bazında işgücünü değerlendirebilmek adına İŞKUR kayıtlarından İŞKUR'a başvuranlar, işe yerleştirmeler, İŞKUR'a kayıtlı işsizler, işgücü yetiştirme kursları, kurslardan yararlanan kişi sayıları ve İşsizlik Ödeneği Hak Edenler değerlendirilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Ardahan işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir. Bu bölümün sonunda **sonuç** kısmı yer almakta ve elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunulmaktadır.

Tüm İller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden ulaşabilirsiniz

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

1) GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu bölümde İlin işgücüne ilişkin işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik verileri hakkında detaylı bilgiler mevcuttur. Bu verilerin sektörler, meslek grupları ve meslekler üzerindeki etkileri değerlendirilmiş olup ildeki işveren ve işgücünün ihtiyaçlara göre işgücü piyasasını nasıl etkilediği konusunda önemli bilgiler sunmaktadır.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2008	58,2	3,7	56,0
2009	60,6	4,2	58,0
2010	55,3	7,5	51,2
2011	59,1	7,4	54,7
2012	60,0	4,4	57,3
2013	62,8	5,8	59,1

Kaynak: TÜİK

Yukarıdaki tabloya bakıldığında Ardahan'da işgücüne katılım ve istihdam oranları 2010 yılında en düşük seviyede iken 2013'e kadar yükseliş görülmektedir. İşsizlik oranı ise 2008 yılında en düşük seviyede iken sonraki yıllarda yükselmiş ve en yüksek seviyeye 2010 yılında çıkmıştır. Sonraki yıllarda ise düşüşe geçmiş ve son yılda yüzde 1,4 lük bir yükselişle yüzde 5,8 seviyelerine gelmiştir.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2014)

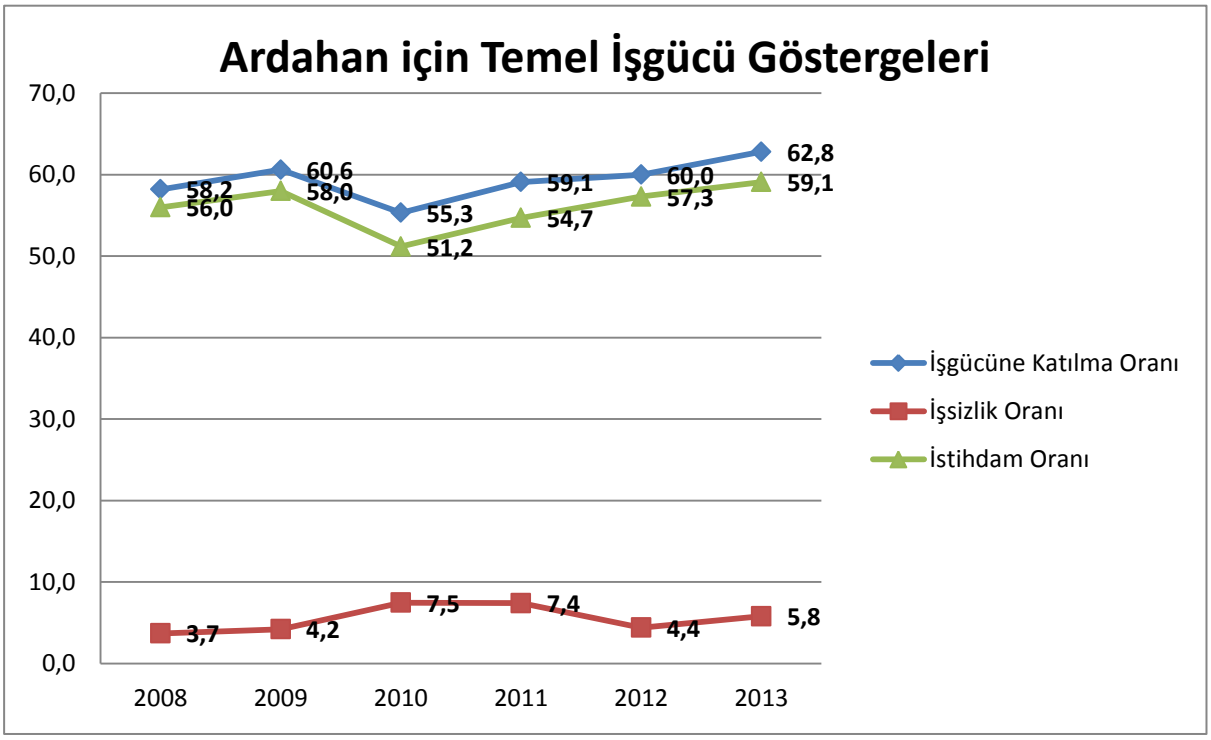

Kaynak: TÜİK

İŞKUR GÖSTERGELERİ

KAYITLI İŞSİZ

Bu bölümde İŞKUR' a kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı, ilin açık iş verileri, yapılan işe yerleştirmeler ve geçen yıl il İPA verilerine göre ihtiyaç belirlenerek İŞKUR tarafından düzenlenen kurslar ve mesleki eğitim faaliyetleri, çalışanların iş kaybından doğan zararlarını ve yeni bir iş bulana kadar ki geçen süreyi daha rahat hale getirmek amacı ile verilen işsizlik ödeneği hakkında bilgiler sunmaktadır.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014)

2013		2014*	
MESLEK	KAYITLI İŞSİZ	MESLEK	KAYITLI İŞSİZ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2334	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1662
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	980	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	834
BÜRO MEMURU (GENEL)	332	BÜRO MEMURU (GENEL)	209
ÇİFTÇİ (HAYVANCILIK)	117	ÇİFTÇİ (HAYVANCILIK)	109
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	95	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	86
GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	94	BÜRO İŞÇİSİ	82
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	82	ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (BÜYÜKBAŞ HAYVAN)	77
KALORİFER ATEŞÇİSİ (KATI VE SIVI YAKIT)	78	KAMYONET ŞOFÖRÜ	59
GARSON (SERVİS ELEMANI)	70	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	57
BÜRO İŞÇİSİ	67	KALORİFER ATEŞÇİSİ (KATI VE SIVI YAKIT)	53
Diğer Meslekler	1851	Diğer Meslekler	1442
Toplam	6100	Toplam	4670

Kaynak: İŞKUR *Ağustos ayı sonu itibariyle

2013 yılında, Ardahan'a kayıtlı işsizlerin mesleklerini incelediğimizde en fazla meslek grubu %38,3 ile Beden İşçisi (Genel), %16,1 ile Beden işçisi(Temizlik), %5,4 ile Büro Memuru (Genel) olarak görülmektedir.

Kurumumuza kayıtlı işsizlerin 2014 yılının ilk 9 aylık döneminde mesleklerine göre dağılımına bakıldığında 2013 yılına göre paralellik göstermektedir.

2013 yılında Kurumumuza kayıtlı kadın işsizlerin %29,1'i, erkek işsizlerin ise %42,9'u Beden İşçisi (Genel) mesleğinde olduğu görülmektedir. 2014 yılının ilk 8 aylık döneminde Kurumumuza kayıtlı kadın işsizlerin %28,5'i, erkek işsizlerin ise %39,4'ü Beden İşçisi (Genel) mesleğinde olduğu görülmektedir.

AÇIK İŞLER

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2013-2014)

2013		2014*	
MESLEK	AÇIK İŞ	MESLEK	AÇIK İŞ
Süt Toplama İşçisi	11	Ağır Kamyon Şoförü	7
Kasiyer	10	Beden İşçisi (Temizlik)	4
Aşçı	6	Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	3
Alçı Sıva Uygulayıcısı	6	Temizlik Görevlisi	2
Diğer İnşaat Boyacıları	5	Reyon Görevlisi	2
Diğer Meslekler	52	Diğer Meslekler	15
Toplam	90	Toplam	33

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Ardahan ilinde mesleklere göre açık işe baktığımızda 2013 yılında ve 2014 yılının ilk 9 aylık döneminde ilk 5 meslekte farklılıklar görülmektedir. 2013 yılında ilk üç meslekte ki açık iş dağılımı şöyledir: Süt Toplama İşçisi %12,2, Kasiyer %11,1, Aşçı %6,6. 2014 yılının ilk 8 aylık döneminde ise en fazla açık iş %21,2 ile Ağır Kamyon Şoförü mesleğinde alınmıştır. İlk 5 meslekte alınan açık işler toplam açık işlerin %54,5'ini oluşturmaktadır.

Türkiye genelindeki açık işler ile Ardahan ilindeki açık işler farklılık göstermektedir. Kurumdaki açık işlerin mesleklere göre dağılımında ilk sırada %28,1 ile Beden İşçisi(Genel) mesleği yer alırken, ilde ki açık işlerin mesleklere göre dağılımında ilk sırayı %21,2 ile Ağır Kamyon Şoförü yer almaktadır.

İŞE YERLEŞTİRMELER

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme (2013-2014)

2013		2014*	
MESLEK	İŞE YERLEŞTİRME	MESLEK	İŞE YERLEŞTİRME
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	294	İNŞAAT KALFASI (GENEL)	74
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	209	GARSON (SERVİS ELEMANI)	15
ORMAN İŞÇİSİ	34	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	14
GARSON (SERVİS ELEMANI)	22	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	10
İNŞAAT KALFASI (GENEL)	20	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	9
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	13	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	8
KASİYER	11	SÜT TOPLAMA İŞÇİSİ	8
FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	9	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	8
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	7	BÜRO İŞÇİSİ	7
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	6	KAŞAR PEYNİRİ İMALAT USTASI	6
Diğer Meslekler	110	Diğer Meslekler	87
Toplam	735	Toplam	246

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Ardahan'da mesleklere göre açık işler de olduğu gibi mesleklere göre işe yerleştirmelerde de 2013 ve 2014 yıllarında farklılıklar görülmektedir. 2013 yılında ilde mesleklere göre işe yerleştirme de ilk sırayı Beden İşçisi (Temizlik) mesleği alırken, 2014 yılında ilk sırayı İnşaat Kalfası (Genel) mesleği almaktadır. İnşaat Kalfası (Genel) mesleğini sırası ile Garson (Servis Elemanı) ve Konfeksiyon İşçisi takip etmektedir.

MESLEKİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2014)

KURS TÜRÜ	2014			
	Açılan Kurs Sayısı	Katılan Kursiyer Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
İŞ.YET.KURS/İSTİHDAM GARANTİLİ	1	1	18	19
İŞ.YET.KURS/İSTİHDAM GARANTİSİZ	8	76	112	188
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI (İEP)	105	66	41	107
UMEM PROJESİ	1	0	16	16
MEK./ÖZEL POLİTİKA	3	25	61	86
Toplam	118	168	248	416

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

2014 yılının ilk 8 aylık döneminde toplam İŞKUR tarafından açılan kurs sayısı 118'dir. Açılan kursların % 88,9'u İşbaşı eğitim programlarıdır. Bu oran Türkiye oranından (%75,2) yüksektir. Bunu %6,7 ile İstihdam garantisiz işgücü yetiştirme kursları takip etmektedir. Üçüncü sırada Özel Politika kurs programı %2,5 ile gelmektedir.

Kursiyer oranlarına baktığımızda Ardahan'da İstihdam Garantisiz İşgücü Yetiştirme Kurslarına katılan kursiyer sayısı toplam kursiyerin % 45,1' ini oluşturmaktadır. Bu oranı İşbaşı Eğitim Programları %25,7 ile takip etmektedir. Türkiye'de ise ilk sırada İşbaşı Eğitim Programı katılımcıları %22,7 ve İkinci olarak İstihdam Garantili kurslar %22,6 oranı ile takip etmektedir.

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

Tablo 6: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler (2014)

2014*	
MESLEK	İŞSİZLİK ÖDENEĞİNİ HAK EDENLER
ENGELLİ BAKIM ELEMANI	44
ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİM ELEMANI/ ÖĞRETMEN YARDIMCISI	16
BAHÇE ZİRAAT/TARIM TEKNİKERİ	6
BASIM VE YAYIN TEKNOLOJİLERİ TEKNİKERİ	5
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	4
KARGO TAKİP GÖREVLİSİ	4
HAVUZ OPERATÖRÜ-KANAL VE LİMAN	4
TESİS İŞLETME TEKNİSYENİ (OTOBÜS İMALATI)	4
TELGRAF TELEM ŞEFİ	4
ELEKTRO EROZYON İŞÇİSİ	4
Diğer Meslekler	66
Toplam	161

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Ağustos

Ardahan'da mesleklere göre işsizlik ödeneği hak edenlerde ilk sırada %27,3 ile Engelli Bakım Elemanı mesleği olduğu görülmektedir. İkinci sırada Erken Çocukluk Eğitim Elemanı/ Öğretmen Yardımcısı %9,9 ve üçüncü sırada Bahçe Ziraat/Tarım Teknikeri %3,7 ile gelmektedir. İlimizde mesleklere göre işsizlik ödeneği alanlarda ilk on mesleğe bakıldığında genel olarak Hizmet sektöründe çalışanların ağırlıkta olduğu görülmektedir.

Türkiye genelinde ise mesleklere göre işsizlik ödeneği hak edenlerde birinci sırada %12,8 ile Beden İşçisi(Genel) mesleğidir. Türkiye'de Satış Danışmanı ve Büro Memuru(Genel) %2,8 ile ikinci sırada, Şoför-Yük Taşıma ve Temizlik Görevlisi %2,5 ile üçüncü sırada yer almaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2014 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 12 Mayıs – 27 Haziran 20124 tarihleri arasında Türkiye genelinde 110.509 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 1" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 30 Haziran 2015 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

[1] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İŞYERİ VERİLERİ

Tablo 7: Sektörlere Göre İşyeri Sayısı Oranları (2014)

Sektörler	Oran
Madencilik ve taş ocakçılığı	1,1%
İmalat	12,8%
İnşaat	22,3%
Toptan ve perakende ticaret	27,7%
Ulaştırma ve depolama	6,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6,4%
Bilgi ve iletişim	1,1%
Finans ve sigorta faaliyetleri	4,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	1,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3,2%
Eğitim	2,1%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	9,6%

Kaynak: İPTA 2014/1

Araştırma Ardahan'da 2014 yılının İşgücü Piyasası Talep Araştırması (İPTA) sonuçlarına göre, işyerlerinin büyük çoğunluğu Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Tablodan da anlaşılacağı gibi her 100 işyerinin 27,7'si Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü sırası ile %22,3 ile İnşaat sektörü ve %12,8 ile İmalat sektörü takip etmektedir. Ardahan'a süt ve süt ürünleri üretimi ve satışı ağırlıklı bir piyasanın hakim olması Toptan ve Perakende Ticaret ile İmalat sektörlerinin ilk sıralarda yer almasına yol açmıştır.

Grafik 2: Büyüklüklerine göre İşyerlerinin İŞKUR'dan faydalanma oranları(2014)

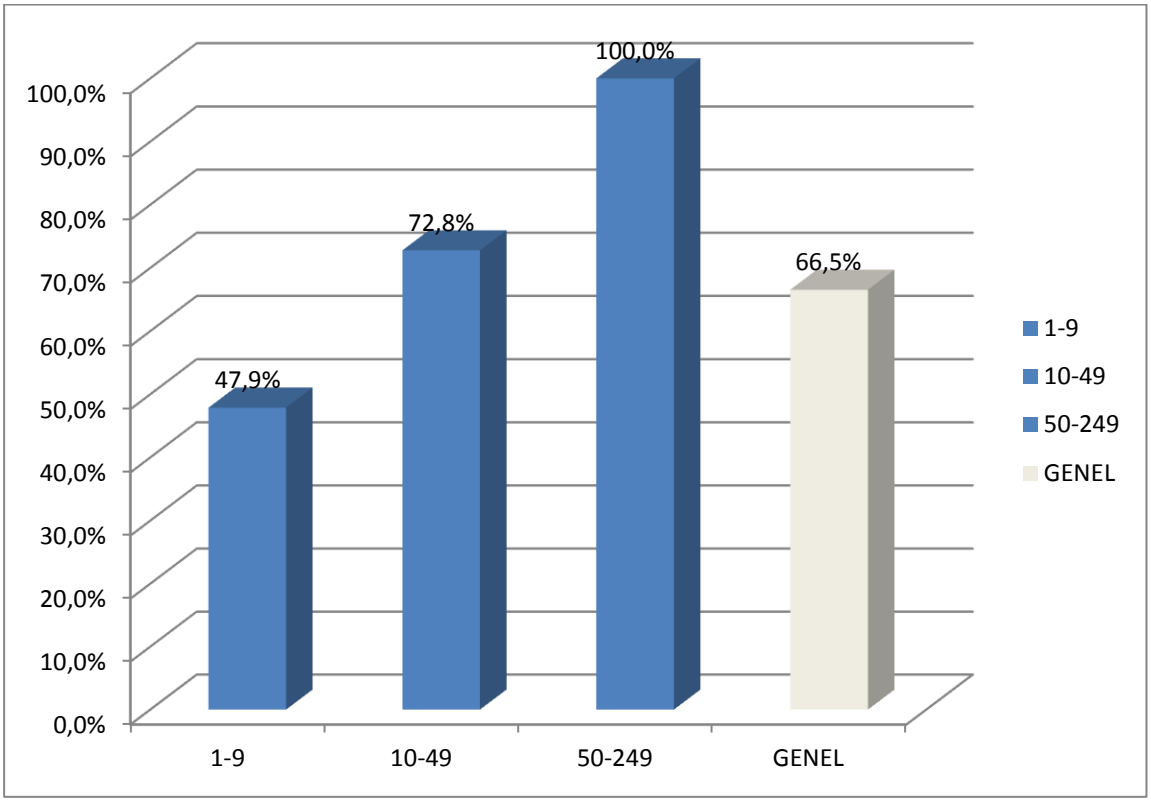

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan'da 50-249 çalışanı bulunan 10 işyeri ile görüşülmüş ve hepsi de İŞKUR dan yararlandıklarını belirtmişlerdir. Bu oranı 10-49 çalışanı bulunan toplam 49 işyerinden 36'sı evet diyerek %72,8 ile takip etmektedir.

İPTA 2014 kapsamında Ardahan'da toplam 94 işyeri ile görüşülmüş ve büyüklüklerine göre İŞKUR dan yararlanma durumuna 63 işyeri evet cevabını vererek %66,5 ile %36'lık Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Tablo 8: Kuruluş Yıllarına Göre İşyerlerinin Sektörel Dağılım Oranları (2014)

Sektörler	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+	Genel Toplam
ARDAHAN	**22**	**23**	**17**	**12**	**8**	**12**	**94**
Madencilik ve taş ocakçılığı	1						1
İmalat	1	2	4	2	2	1	12
İnşaat	9	5	3	1	2	1	21
Toptan ve perakende ticaret	3	9	5	6	2		26
Ulaştırma ve depolama	3	2				1	6
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	1	3			1	6
Bilgi ve iletişim		1					1
Finans ve sigorta faaliyetleri					1	3	4
Gayrimenkul faaliyetleri				1			1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1						1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	1	1				3
Eğitim				1	1		2
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	1						1
Diğer hizmet faaliyetleri	1	2	1			5	9

Kaynak: İPTA 2014/1

Kuruluş yıllarına göre işyerlerinin sektörel dağılımına baktığımızda ilimizdeki işyerlerinin ağırlıklı olarak Toptan ve perakende ticaret, İnşaat sektörlerinde olduğu görülmektedir. Toptan ve Perakende Ticaret sektöründeki işyerlerinin %11,5'i 0-4, %34,6'sı 5-9, %19,2'si 10-14, %23'ü 15-19 ve %7,8'i de 15-19 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Sektörel bazda ikinci ağırlığa sahip olan İnşaat sektöründeki işyerlerinin kuruluş yılları içindeki dağılımlarında ilk sırayı %42,8'i 0-4 yıllık işyerleri almak ve tablodan da anlaşılacağı üzere 0-9 yıl arasında ki işyerlerinin ağırlıklarının fazla olması bu sektörün yeni gelişmekte olan bir sektör olduğunu göstermekte, dolayısıyla ilimizde Toptan ve perakende ticaret sektörünün ise daha eski bir sektör olduğu görülmektedir.

Türkiye genelinde işyerlerinin kuruluş yıllarına göre dağılımı; %27,2 ile 5-9 ,%22,9 ile 0-4, %20,4 ile 20+ , %15,2 ile 10-14, %14,3 ile 15-19 yaş aralığındadır. Ardahan'da ise işyerlerinin kuruluş yıllarına göre dağılımı ise; %24,4 ile 5-9 yaş, %23,4 ile 0-4 yaş, %18 ile 10-14 yaş, %12,7 ile 15-19 ve 25+ yaş, %8,5 ile 20-24 yaş aralığındadır

Tablo 9: İşyeri Büyüklüğüne Göre Açık İş Oranı (2014)

	Toplam Acık iş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı	Acik İş İşveren Sayısı	İşveren Sayısı	Açık İş Verme Oranı
1-9	6	173	3,4%	3	35	8,7%
10-49	17	784	2,2%	14	49	29,4%
50-249	10	983	1,0%	2	10	22,4%
Toplam	33	1940	6,5%	20	94	60,5%

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan' da işyeri büyüklüğüne göre açık iş oranlarına baktığımızda en çok açık iş oranına %3,4 ile 1-9 arası işçi çalıştıran işyerleri sahiptir. Bu sıralamayı %2,2 ile 10-49 arası işçi çalıştıran işyerleri ve %1 ile 50-249 arası işçi çalıştıran işyerleri takip etmektedir. 250 + işyerlerinin ise hiç açık iş vermediği görülmektedir.

Türkiye genelinde işyeri büyüklüğüne göre açık iş oranlarına baktığımızda sıralamada ise birinci sırada %6,1 ile 1-9 arası işçi çalıştıran işyerleri, ikinci sırada %3,7 ile 10-49 arası işçi çalıştıran işyerleri %2,5 ile 50-249 arası işçi çalıştıran işyerleri ve dördüncü sırada %1,3 ile 250 + işyerleri yer almaktadır. Türkiye genelinde 1-9 arası işçi çalıştıran işyerlerinin açık iş oranı (%6,1) Ardahan'ın açık iş oranının (%3,4) yaklaşık iki katı kadardır.

Ardahan'da ki işverenlerin açık iş verme oranlarındaki sıralamada ilk sırada %29,4 ile 10-49 arası işçi çalıştıran işyerleri, ikinci sırada %22,4 ile 50-249 arası işçi çalıştıran işyerleri, üçüncü sırada ise %8,7 ile 1-9 arası işçi çalıştıran işyerleri yer almaktadır.

Türkiye'de ki işverenlerin açık iş verme oranlarındaki sıralama ise birinci sırada %43,1 ile 250 + işyerleri, ikinci sırada %30,9 ile 50-249 arası işçi çalıştıran işyerleri, üçüncü sırada %22,3 ile 10-49 arası işçi çalıştıran işyerleri dördüncü sırada ise % 11,6 ile 1-9 arası işçi çalıştıran işyerleri yer almaktadır. Türkiye genelinde 50-249 arası işçi çalıştıran işyerlerinin açık iş verme oranı (%30,9) Ardahan'da açık iş verme oranının (%22,4) üstünde olmasına rağmen Ardahan'da ki 10-49 arası işçi çalıştıran işyerlerinin açık iş verme oranı (%29,4) Türkiye genelinden (%22,3) yüksektir.

MEVCUT İSTİHDAM

Tablo 10: Sektörlere Göre Çalışan Sayısı Oranları (2014)

Sektörler	Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı Oranları
Madencilik ve taş ocakçılığı	7	0,4%
İmalat	169	8,7%
İnşaat	685	35,3%
Toptan ve perakende ticaret	244	12,6%
Ulaştırma ve depolama	77	4,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	84	4,3%
Bilgi ve iletişim	11	0,6%
Finans ve sigorta faaliyetleri	52	2,7%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	0,1%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8	0,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	30	1,5%
Eğitim	77	4,0%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	10	0,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	485	25,0%

Kaynak: İPTA 2014/1

Sektörlere göre çalışan sayılarının oranlarına baktığımızda, en fazla çalışan sayısı olan ilk beş sektör şöyledir: %35,3 ile İnşaat, %25 ile Diğer hizmet faaliyetleri, %12,6 ile Toptan ve perakende ticaret, %8,7 ile İmalat, %4,3 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleridir.

Türkiye genelinde ise çalışan sayısı en fazla olan sektör %35,6 ile İmalat sektörüdür. İkinci %15,9 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, üçüncü ise %11,8 ile İnşaat sektörüdür. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörleri %7,7 ile dördüncü sıradadır. Dolayısıyla sektörlere göre çalışan sayılarının oranları açısından Ardahan, Türkiye genelinden pekte farklılık göstermemektedir.

Grafik 3: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayısı Oranları (2014)

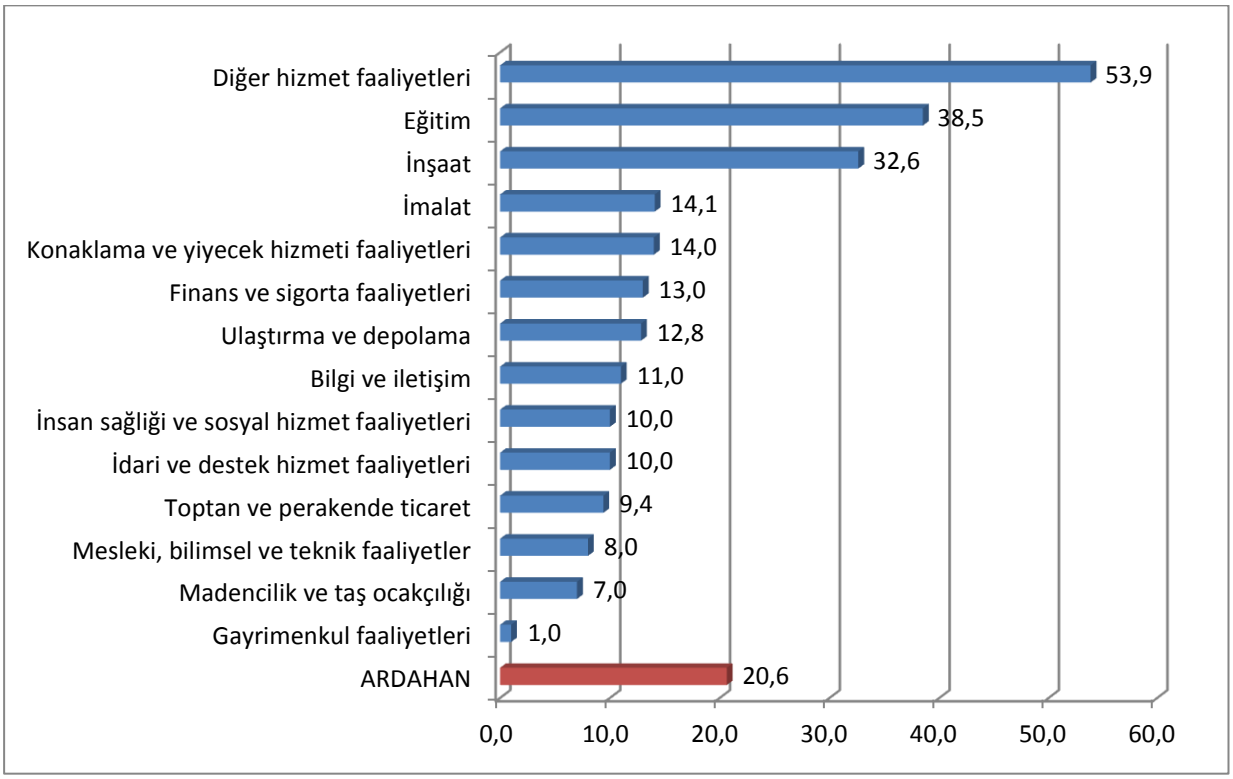

Kaynak: İPTA 2014/1

Araştırma sonuçlarına göre Ardahan'da çalışanların sektörel oranlarına baktığımızda Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü 53,9 ile birinci sırada gelmektedir. Onu 38,5 ile Eğitim ve 32,6 ile İnşaat sektörleri takip etmektedir. Ardahan' da en az çalışılan sektör ise Gayrimenkul Faaliyetleri sektörüdür.

Türkiye genelinde Ardahan'dan farklı olarak %96,4 ile Finans ve sigorta faaliyetleri en fazla çalışılan sektör olmuştur. En az çalışılan ise %20,4 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörüdür.

Tablo 11: Çalışanların Cinsiyete göre Sektörel Dağılım Oranları (2014)

Sektörler	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek Çalışan Oranı	Kadın Çalışan Oranı
Madencilik ve taş ocakçılığı	7	0	7	100,0%	0,0%
İmalat	158	11	169	93,5%	6,5%
İnşaat	673	12	685	98,3%	1,7%
Toptan ve perakende ticaret	226	19	244	92,3%	7,7%
Ulaştırma ve depolama	60	17	77	77,9%	22,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	61	23	84	72,6%	27,4%
Bilgi ve iletişim	5	6	11	45,5%	54,5%
Finans ve sigorta faaliyetleri	32	20	52	61,5%	38,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	0	1	100,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	6	2	8	75,0%	25,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	25	5	30	83,3%	16,7%
Eğitim	42	35	77	54,5%	45,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7	3	10	70,0%	30,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	363	122	485	74,8%	25,2%
Genel Toplam	1665	275	1940	85,8%	14,2%

Kaynak: İPTA 2014/1

Araştırma sonuçlarına göre çalışanların % 35,3'ü İnşaat sektöründe çalışmaktadır. Diğer hizmet faaliyetleri, Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde çalışanların oranı ise %37,6'dır. İlde en fazla çalışanı olan sektör İnşaat iken Türkiye'de en fazla çalışılan sektör İmalat sektörüdür. İmalat sektöründe çalışanlar Türkiye'de toplam çalışanların % 35,6'sı iken, bu oran ilde % 8,7' de kalmıştır. Çalışanların sektörel dağılımı Türkiye dağılımından farklı olmuştur.

Ardahan'da araştırma kapsamındaki işyerlerinde çalışanların %85,8'ini erkekler ve geriye kalan %14,2'lik kısmını ise kadınlar oluşturmaktadır. Erkeklerde en fazla çalışma oranı %40,4 ile İnşaat sektöründe görülürken, kadınlar da ise en fazla çalışma oranı %44,5 ile Diğer hizmet faaliyetlerindedir.

Ardahan' da sadece Bilgi ve iletişim sektöründe çalışan kadınların oranı erkeklerden fazla iken, Türkiye'de Eğitim ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde çalışan kadınların oranı erkeklerden fazladır.

Tablo 12: Çalışanların Meslek Gruplarına göre ve Cinsiyete göre Dağılım Oranları (2014)

Meslek Grupları	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek Çalışan Oranı	Kadın Çalışan Oranı
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	78	74	151	51,3%	48,7%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	205	33	239	86,0%	14,0%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	416	92	509	81,9%	18,1%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	15	0	15	100,0%	0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	97	55	152	63,8%	36,2%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	292	1	293	99,6%	0,4%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	102	9	112	91,7%	8,3%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	415	0	415	100,0%	0,0%
YÖNETİCİLER	45	10	55	81,9%	18,1%
ARDAHAN	1665	275	1940	85,8%	14,2%

Kaynak: İPTA 2014/1

İlde ana meslek gruplarının dağılımı Türkiye dağılımından farklılık göstermektedir. İlde en çok çalışılan ana meslek gruplarından, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda çalışanlar %26,2 ile yer alırken, bu Türkiye'de Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu %18,7 ile yer almaktadır. İlde ikinci sırada %21,3 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu yer alırken, Türkiye'de ikinci sırada %17,8 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve aynı oranla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almaktadır.

İlde ana meslek gruplarına göre çalışanların cinsiyet ağırlıklarına baktığımızda çalışanların % 85,8'i erkek, 14,2'si kadındır. Türkiye genelinde ise %74,0'ı erkek, %26,0'i ise kadındır.

İlimizde Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajları meslek gruplarında çalışanların tamamı erkektir. Ayrıca Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun % 99,6'sı erkektir. Türkiye Genelinde ise en çok erkek çalışan meslek grubu %87,2 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. % 85,0 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri, % 82,7 ile Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubu takip etmektedir. İlde Kadınların en çok çalıştığı meslek grubu bulunmazken, kadınların kendi içlerindeki dağılıma baktığımız zaman en fazla çalışılam mesle grubu %48,7 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubudur. Türkiye Genelin de kadınların en çok çalıştığı meslek grubu %45,4 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ana meslek grubu olmuştur.

Tablo 13: Cinsiyete göre En Çok Çalışılan Meslekler (2014)

ARDAHAN	ERKEK	KADIN
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	VERİ GİRİŞ KONTROL İŞLETMENİ
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	DİĞER ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLERİ
VERİ GİRİŞ KONTROL İŞLETMENİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	KASİYER
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	REYON GÖREVLİSİ
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	SÜT TOPLAMA İŞÇİSİ	BANKA GİŞE YETKİLİSİ
REYON GÖREVLİSİ	TEMİZLİK İŞÇİSİ (EL İLE - CADDE, SOKAK, PARK VB.)	BÜRO İŞÇİSİ
SÜT TOPLAMA İŞÇİSİ	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	MUHASEBECİ
TEMİZLİK İŞÇİSİ (EL İLE - CADDE, SOKAK, PARK VB.)	REYON GÖREVLİSİ	SEKRETER
ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	GARSON (SERVİS ELEMANI)	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)

Kaynak: İPTA 2014/1

Yukarıdaki tablo incelendiğinde ilde mesleki çeşitliliğin fazla olmadığını görülmektedir. İlk sırada Temizlik Görevlisi yer almaktadır. İlk onda yer alan meslekler sırası ile Temizlik görevlisi, Ağır Kamyon Şoförü, Beden İşçisi (İnşaat), Veri Giriş Kontrol İşletmeni, Şoför-Yük Taşıma, İş Makineleri Operatörü, Reyon Görevlisi, Süt Toplama İşçisi, Temizlik İşçisi (El ile-cadde, sokak, park vb.) ve Şoför (Yolcu Taşıma) meslekleridir. İlde Erkeklerin ve Kadınların yoğun olarak çalıştığı meslek temizlik görevlisidir.

Türkiye'de de en çok çalışılan meslek toplamda temizlik görevlisi, erkeklerde beden işçisi(genel), kadınlarda ise temizlik görevlisidir. Bu da genel itibari ile ilimizle paralellik göstermektedir.

AÇIK İŞ VERİLERİ

Ardahan ilinde 12 Mayıs – 27 Haziran 2014 tarihleri arasında uygulanan İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında (İPTA) işyerlerine açık iş sayılarıyla ilgili sorular yöneltilmiştir. Açık işler; temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerlerinin eleman ihtiyacı duyduğu meslekler (açık işler) mevcut işgücü talebi hakkında değerlendirme yapılmasına imkân sunan önemli bir göstergedir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Oranı (2014)

Sektör	Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı 2014	Açık İş Oranı 2013
İmalat	4	12,1%	2,3%	15,30%
İnşaat	13	40,7%	1,9%	5,80%
Toptan ve perakende ticaret	9	28,3%	3,7%	5,10%
Ulaştırma ve Depolama	0	0,0%	0,0%	4,20%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	3	9,1%	3,4%	10,20%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	3,0%	3,2%	0,0%
Eğitim	0	0,0%	0,0%	5,40%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	3,0%	9,1%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	1	3,8%	0,3%	0,0%
Genel Toplam	33	100%	1,7%	6,1%

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan' da açık iş oranı %1,7 ile %2,7 olan Türkiye ortalamasının altındadır. 2014 yılında ilde açık iş oranı 2013 yılına göre düşüş göstermiştir. İl çalışanlarının %35,3'ünü barındıran İnşaat sektöründeki açık iş oranı %1,9'dur. Türkiye genelinde en yüksek açık iş oranı %4,4 ile Diğer hizmet faaliyetleri sektöründedir. Daha sonra ise %3,4 ile sektörleri gelmektedir.

İlde açık işveren işyeri dağılımlarına bakıldığında en fazla %100 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve %33,3 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri gelirken, bunları %29,7 ile İnşaat, %24 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri takip etmektedir

Türkiye genelinde açık iş veren işyeri dağılımları en fazla İmalat(%43,8), Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı(%17,5) ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri(%7,7) sektörlerindedir.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İş Oranı (2014)

Cinsiyet	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
Kadın	2	275	0,8%
Erkek	23	1665	1,4%
Genel Toplam	33	1940	1,7%

Kaynak: İPTA 2014/1

2014 yılında ilde toplam çalışan sayısının %14,2'si kadın, %85,8'i erkektir. Bu oranlara paralel olarak açık iş oranlarına baktığımızda kadınlardaki açık oranının erkeklerdeki açık iş oranından az olduğu görülmektedir.

Türkiye genelinde de kadınlarda açık iş oranı %1,2, erkeklerde ise %1,7'dir. İlde ki kadın ve erkek açık iş oranları Türkiye geneliyle paralellik göstermektedir.

Tablo 16: Açık İş Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı (2014)

Sektörler	Açık İşveren İşyeri Sayısı	İşveren Sayısı	Açık İş Verme Oranı
İmalat	2	12	16,7%
İnşaat	6	21	29,7%
Toptan ve perakende ticaret	6	26	24,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2	6	33,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	3	33,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	1	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	1	9	13,9%
Genel Toplam	20	94	21,0%

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan'da en fazla işveren bulunan Toptan ve Perakende Ticaret sektörünün açık iş verme oranı %24'dür. İkinci olarak en fazla işveren bulunduran İnşaat sektörünün açık iş verme oranı %29,7, işveren sayısı olarak üçüncü sırada yer alan İmalat sektörünün açık iş verme oranı ise %16,7'dir. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörlerinde ise işveren sayısı az olduğu için, açık iş verme oranları yüksek çıkmıştır.

Türkiye genelinde ise ilden farklı olarak %25,2 ile en fazla işveren bulunan İmalat sektörünün açık iş verme oranı da %29,2 ile en yüksek olmuştur.

Tablo 17: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı (2014)

İşyerinin Yaşı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	İşveren Sayısı	Açık İş Verme Oranı
0-4	7	22	31,3%
5-9	6	23	28,0%
10-14	3	17	17,6%
15-19	1	12	9,0%
20-24	1	8	12,4%
25+	1	12	10,6%
Genel Toplam	20	94	21,0%

Kaynak: İPTA 2014/1

İlde işyerlerinin yaşına göre açık iş verme oranına baktığımızda 0-4 yaş aralığındaki işyerleri %31,3 açık iş verme oranı ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci olarak %28 ile 5-9 yaş aralığındaki işyerleri, üçüncü olarak %17,6 ile 10-14 yaş aralığındaki işyerleri yer almaktadır. En az açık işveren %9 ile 15-19 yaş aralığındaki işyerleri olmuştur.

Türkiye genelinde ise ilden farklı olarak 20-24 yaş aralığındaki işyerleri , %21,7'lik açık iş verme oranı ile ilk sırada yer alırken, 5-9 yaş aralığındaki işyerleri de %19,7'lik açık iş verme oranı ile en son sırada yer almaktadır. Türkiye genelinde ilden farklı olarak yaşa göre açık iş verme oranı çok fazla değişmemektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı (2014)

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	10	509	30,1%	1,9%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	8	415	22,8%	1,8%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	7	239	21,8%	2,9%
SANATKÂRLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	7	293	21,4%	2,4%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	1	151	4,0%	0,9%
Genel Toplam	**33**	**1940**	**100,0%**	**1,7%**

Kaynak: İPTA 2014/1

Ana meslek grupları itibariyle en fazla açık iş oranı olan meslek grubu %2,9 ile Hizmet ve Satış Elemanları grubudur. Bu ana meslek grubunu %2,4 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, %1,9 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler takip etmektedir.

Ana meslek gruplarının açık iş dağılımlarına baktığımızda açık iş oranlarından farklılıklar göstermekte ve ilk sırada %30,1 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler gelmektedir. Bunu sırası ile ana meslek gruplarındaki dağılım %22,8 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, %21,8 ile Hizmet ve Satış Elemanları ana meslek gruplarındadır.

Türkiye'de ana meslek gruplarına göre açık iş oranları İlde ki ile benzerlikler göstermekte, ilk üç sırayı % 3,6 Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, %3,4 ile Hizmet Ve Satış Elemanları ve %3,1 ile Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar Meslek Grupları almıştır.

Türkiye'de Ana meslek gruplarının açık iş dağılımları ise yine ille benzerlik göstererek ilk üç sırada %25,1 ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, %20,0 ile Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, %16,3 ile Hizmet Ve Satış Elemanları ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ana meslek grup yer almaktadır.

Tablo 19: Mesleklere Göre Açık İş Dağılımı (2014)

Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Dağılımı
AĞIR KAMYON ŞOFÖRÜ	7	19,8%
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	4	13,0%
FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	3	9,3%
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	2	6,8%
REYON GÖREVLİSİ	2	6,3%
OTO YIKAMA ELEMANI	2	6,3%
HAMURKAR	2	6,0%
PİŞİRİCİ (EKMEK)	2	6,0%
ÖN MUHASEBECİ	1	4,0%
BÜRO İŞÇİSİ	1	4,0%
Genel Toplam	**33**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan ilinde 17 farklı meslekte, toplam 33 açık iş tespit edilmiştir. Meslekler itibariyle de açık işin en fazla olduğu meslek %19,8 ile Ağır Kamyon Şoförü' dür. Ağır Kamyon Şoförünü ilk 5 meslek arasında sırasıyla %13 ile Beden İşçisi (Temizlik), %9,3 ile Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller, %6,8 ile Temizlik Görevlisi ve %6,3 ile Reyon Görevlisi meslekleri takip etmektedir.

Türkiye de açık işin en fazla olduğu meslek % 6,5 ile Makineci(Dikiş), %5,4 Beden İşçisi (Genel), %3,3 ile Garson(Servis Elemanı) oluşturmaktadır. Mesleklere göre açık iş dağılımında Ardahan ile Türkiye farklılık göstermektedir. İlde Açık iş sayısının en yüksek olduğu ilk on meslek toplam açık işlerin % 78,7'ini oluştururken, Türkiye'de ise % 28,5'ini oluşturmaktadır.

Grafik 4: Eğitim Durumuna Göre Açık İş Dağılımı (2014)

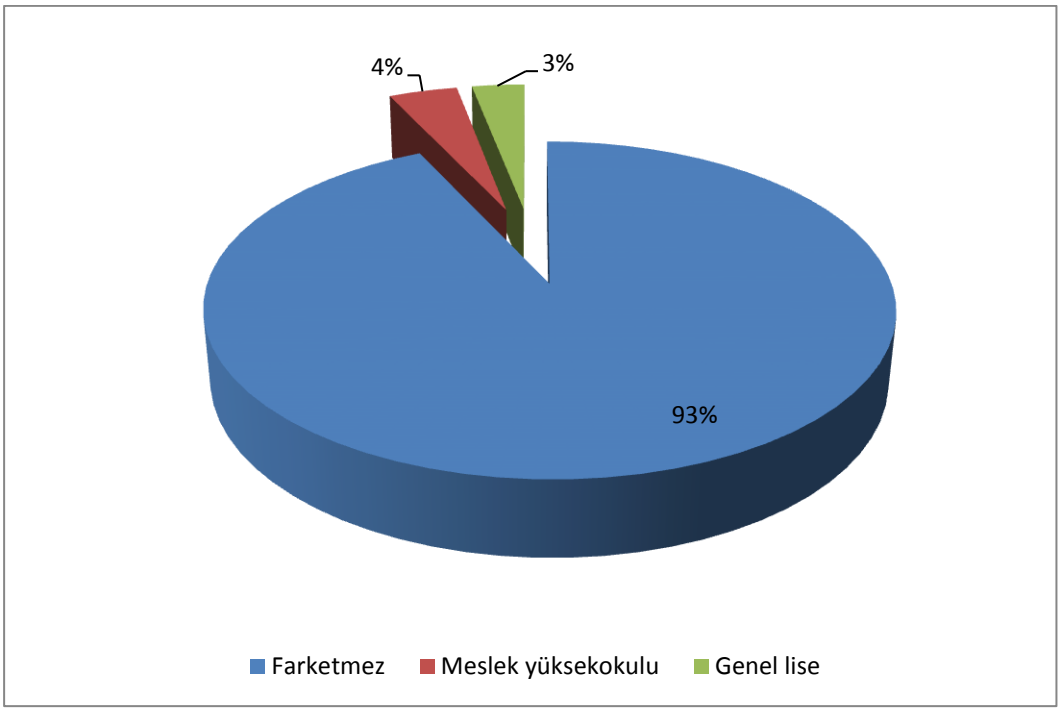

Kaynak: İPTA 2014/1

Yapılan araştırmaya göre açık işleri eğitim durumlarına göre incelediğimiz de fazla bir çeşitliliğin olmadığı görülmektedir. İlde ki açık işlerde eğitim durumunun %93 ile farketmez olması, nitelik gerektirmeyen mesleklerin ağırlığını göstermektedir. Açık işler de %4 ile Meslek Yüksekokulu ve %3 ile Genel Lise eğitim durumları gelmektedir.

Türkiye genelinde ise açık işlerin eğitim durumlarına göre dağılımında ildeki gibi ilk sırayı %38,4 ile farketmez yer almıştır. Sıralama %25,0 ile lise altı, %15,6 ile genel lise, %8,9 ile meslek lisesi olarak devam etmiştir.

Grafik 5: Açık İşlerin Becerilere Göre Dağılımı (2014)

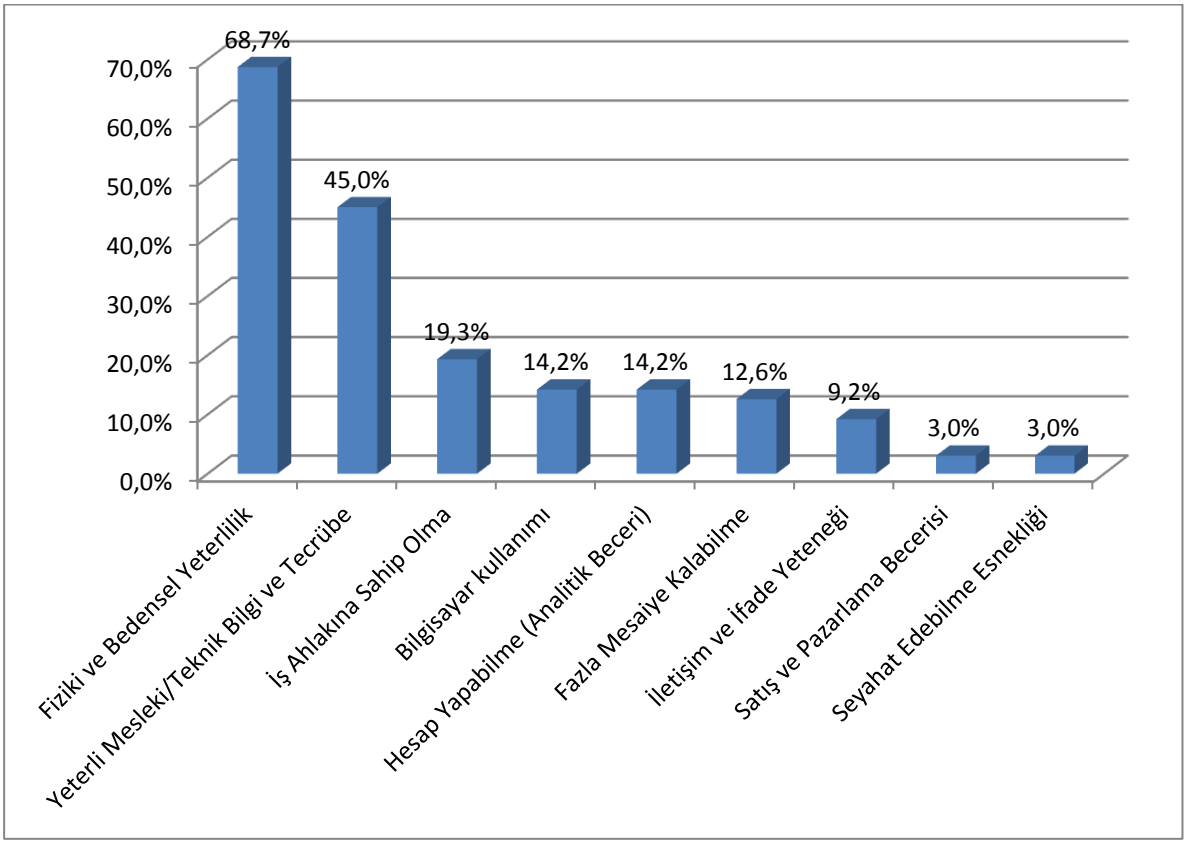

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan' da ki işverenlerin en çok talep ettiği %68,7 ile Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Bu beceriyi %45 ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, %19,3 ile İş Ahlakına Sahip Olma takip etmektedir. İstenen diğer beceri sıralaması; Bilgisayar Kullanımı, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Fazla Mesaiye Kalabilme şeklinde devam etmektedir. İstene en az beceriler %3 ile Satış ve Pazarlama Becerisi ile Seyahat Edebilme Esnekliği becerileridir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin en çok talep ettiği beceri %74,8 ile İş Ahlakına Sahip Olma ve %69,9 ile Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. İstenen becerilerdeki en az oran %5,6 ile Yabancı Dil becerisidir.

Grafik 6: Beceriler ve Cinsiyete Göre Açık İş Dağılımı (2014)

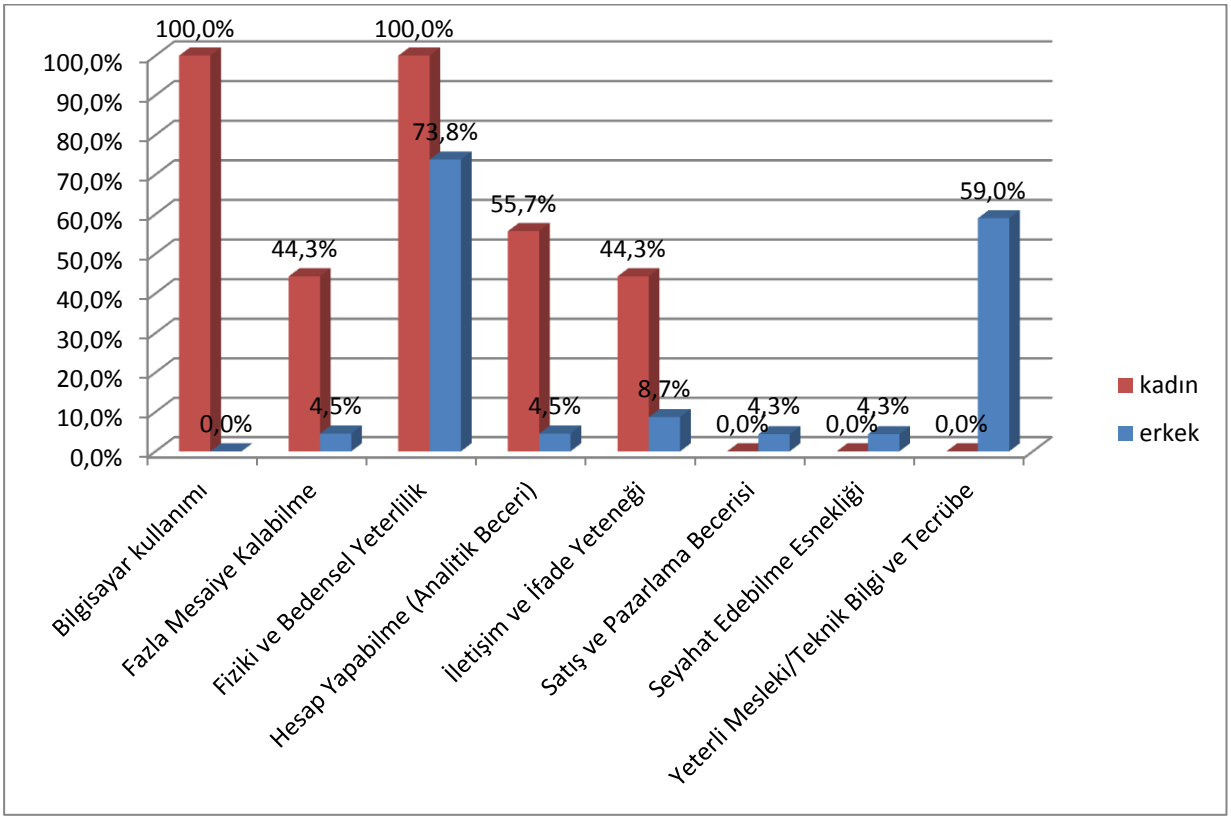

Kaynak: İPTA 2014/1

Açık işlerin beceriler ve cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde Ardahan'da erkeklerde; birinci sırada %73,8 ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, ikinci sırada %59 ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, üçüncü sırada %8,7 ile İletişim ve İfade Yeteneği ve dördüncü sırada ise %4,5 ile Fazla Mesaiye Kalabilme ve Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) becerilerinin bulunması beklenmektedir. Kadınlarda ise; ; birinci sırada %100 ile Bilgisayar kullanımı ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, ikinci sırada %55,7 ile Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), üçüncü sırada %44,3 ile Fazla Mesaiye Kalabilme ve İletişim ve İfade Yeteneği becerilerinin bulunması beklenmektedir.

Açık işlerin beceriler ve cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde Türkiye'de erkeklerde; birinci sırada %71,0 ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, ikinci sırada %66,7 ile İş Ahlakına Sahip Olma, üçüncü sırada %56,7 ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve dördüncü sırada ise %51,1 ile Takım Çalışması becerilerinin bulunması beklenmektedir. Kadınlarda ise; ; birinci sırada %67,3 ile İş Ahlakına Sahip Olma, ikinci sırada %62,0 ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, üçüncü sırada %52,4 ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, dördüncü sırada ise %49,9 ile İletişim ve İfade Yeteneği becerilerinin bulunması beklenmektedir.

Açık işlerin beceriler ve cinsiyete göre dağılımında, erkeklerde Türkiye ve Ardahan kısmen paralellik göstermektedir, aynı durum kadınlarda da kısmen paralellik göstermektedir. Türkiye genelinde kadınlardan bulunması beklenen becerilerde ilk sırayı İş Ahlakına Sahip Olma alırken, Ardahan' da ilk sırayı Bilgisayar kullanımı ve Fiziki ve Bedensel Yeterlilik almaktadır.

Grafik 7: Açık İş Arama Kanallarının Dağılımı (2014)

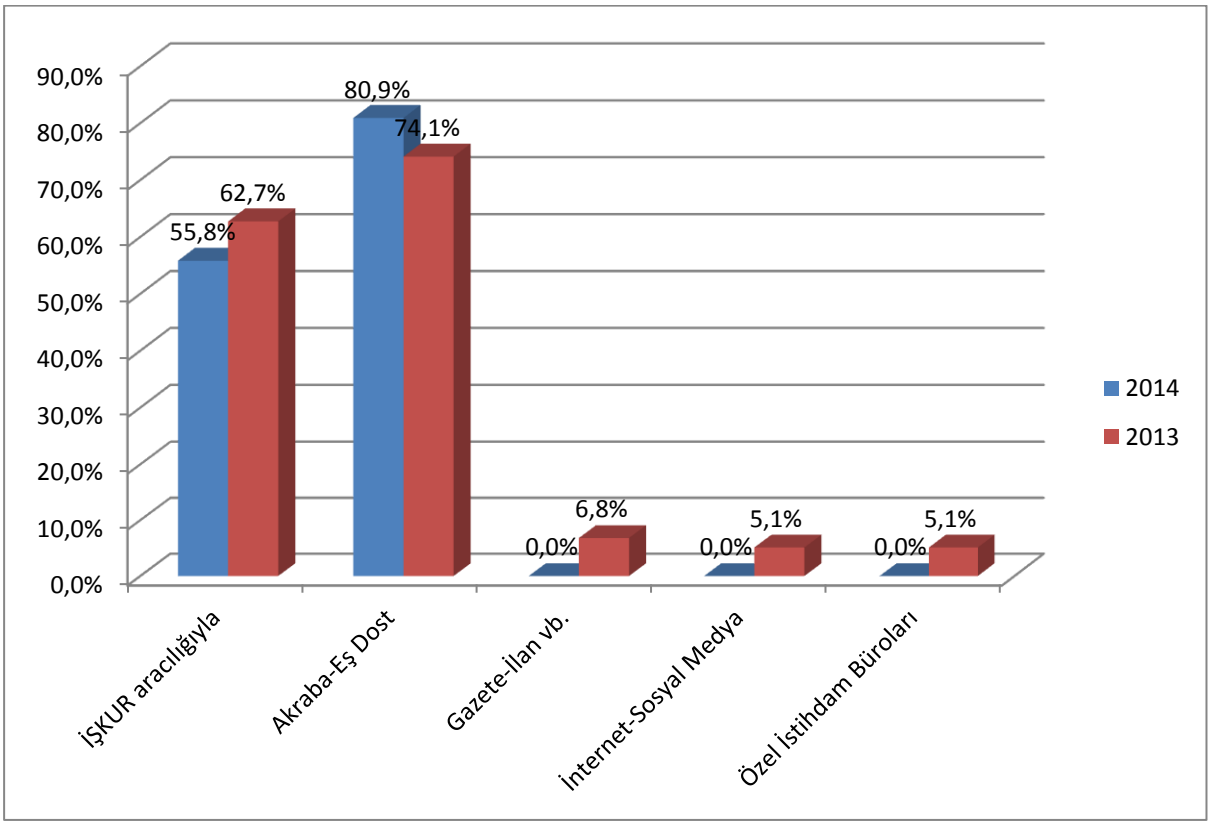

Kaynak: İPTA 2014/1

Açık işlerin arama kanallarına göre dağılımlarına baktığımızda ilde hem 2013 yılında hem de 2014 yılında en yüksek oranda Akraba-Eş Dost tercih edilmiştir. 2013 yılında iş arama kanallarında ikinci olarak kullanılan İŞKUR seçeneği değişmeyerek 2014 yılında da %55,8 ile yine ikinci sırada yer almıştır. 2013 yılında yapılan araştırmaya göre Gazete-İlan vb. , İnternet-Sosyal Medya ve Özel İstihdam Büroları seçeneği yer alırken, 2014 yılında bu seçenekler tercih edilmemiştir.

Türkiye genelinde aktif olarak kullanılan Gazete-İlan vb., İnternet-Sosyal Medya, Özel İstihdam Büroları gibi arama kanalları ise ilde kullanılmamaktadır.

Tablo 20: Teşvikten Yararlanan İşyerlerinin Arama Kanalına Göre Dağılımı (2014)

	Evet	Hayır	Genel Toplam
İŞKUR aracılığıyla	69,9%	60,5%	67,8%
Akraba-Eş Dost	90,9%	70,0%	83,2%
Toplam	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan' da teşvikten yararlandığını ifade eden işyerlerinden %90,9' u Akraba-Eş Dost arama kanalı ile eleman temin ederken, %69,9' u İŞKUR aracılığı ile eleman temin ettiğini belirtmiştir. 2014 yılında İlde yapılan ziyaretlerde teşvikten yararlanan işyerlerinin bu iki arama kanalından başka kanal kullanmadıkları anlaşılmıştır.

Tablo 21: İşkur Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı (2014)

	Evet	Hayır	Genel Toplam	Evet	Hayır	Genel Toplam
İŞKUR Aracılığıyla	16	3	19	65,0%	30,1%	55,8%
Akraba-Eş Dost	19	7	26	79,5%	85,0%	80,9%
Toplam	35	10	45	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan'da İŞKUR hizmetlerinden yararlandığını ifade eden işverenlerin %79,5'i arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost'u, %65'i ise İŞKUR aracılığı seçeneğini kullandığını ifade etmiştir. Türkiye genelinde ise ilden farklı olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlandığını ifade eden işverenlerin %76,6'sı arama kanalı olarak İŞKUR'U, %60,5'i ise Akraba-Eş Dost seçeneğini kullandığını ifade etmiştir.

Tablo 22: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Verme Oranı (2014)

	Açık İş Veren İşyeri Sayısı	İşveren Sayısı	Açık İş Verme Oranı
0-4	7	22	31,3%
5-9	6	23	28,0%
10-14	3	17	17,6%
15-19	1	12	9,0%
20-24	1	8	12,4%
25+	1	12	10,6%
Genel Toplam	**20**	**94**	**21,0%**

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan'da işyerlerinin yaşına göre açık iş verme oranlarını incelediğimizde ilk sırada %31,3 ile 0-4 yaş aralığındaki işyerleri, ikinci sırada %28 ile 5-9 yaş aralığındaki işyerleri, üçüncü sırada %17,6 ile 10-14 yaş aralığındaki işyerleri ve dördüncü sırada ise %12,4 ile 20-24 yaş aralığındaki işyerleri yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yaşına göre açık iş verme oranlarını incelediğimizde ise sıralamada ilk sırada %21,7 ile 20-24 yaş aralığındaki işyerleri, ikinci sırada %21,3 ile 25 ve üstü yaş aralığındaki işyerleri, üçüncü sırada %20,5 ile 15-19 yaş aralığındaki işyerleri ve dördüncü sırada %20,4 ile 0-4 yaş aralığındaki işyerleri yer almaktadır.

Tablo 23: İşyerlerinin Yaşına Göre Açık İş Oranı (2014)

	Toplam Açık İş Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Açık İş Oranı
0-4	13	520	2,5%
5-9	13	572	2,1%
10-14	3	170	1,7%
15-19	2	171	1,2%
20-24	1	227	0,5%
25+	1	281	0,4%
Toplam	**33**	**1940**	**1,7%**

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan'da işyerlerinin yaşına göre açık iş oranı incelendiğinde sıralamada; ilk sırada %2,5 ile 0-4 yaş aralığındaki işyerleri, ikinci sırada %2,1 ile 5-9 yaş aralığındaki işyerleri, üçüncü sırada %1,7 ile 10-14 yaş aralığındaki işyerleri ve dördüncü sırada ise %1,2 ile 15-19 yaş aralığındaki işyerleri yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yaşına göre açık iş oranı incelendiğinde sıralamada; ; ilk sırada %4,2 ile 0-4 yaş aralığındaki işyerleri, ikinci sırada %3,3 ile 5-9 yaş aralığındaki işyerleri, üçüncü sırada %2,5 ile 10-14 yaş aralığındaki işyerleri ve dördüncü sırada %2,4 ile 15-19 yaş aralığındaki işyerleri yer almaktadır.

Türkiye'de işyerlerinin açık iş verme oranı %2,7 iken Ardahan'da bu oran %1,7'dir. Ardahan'da açık iş oranının Türkiye genelinin altında olduğu görülmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Bu bölümde il ve Türkiye geneli için eğitimde anlatılan temininde güçlük çekilen meslekler ile ilgili tablolar yorumlanacaktır. Uygun görülmesi halinde grafik ve şekiller tek başına veya tablolarla uyumlu şekilde kullanılabilir.

Anket kapsamındaki işletmelere 2014 yılı içerisinde hangi mesleklerde eleman temin ederken güçlük çektikleri sorulmuştur. Bu bilgi gerçekten de önemli bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında bulmada güçlük çektikleri meslekler bize işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır. Bu mesleklerin, meslek gruplarına ve sektörlere göre dağılımı ve teminde güçlük çekilme nedenlerine değinen bir bölüm oluşturulacaktır.

Tablo 24: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları (2014)

TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı				
Ardahan-Türkiye Karşılaştırması	ARDAHAN		TÜRKİYE	
Sektör	Eleman Sayısı	Oran	Eleman Sayısı	Oran
İmalat	18	12,0%	111.361	39,4%
İnşaat	47	31,5%	34.347	12,1%
Toptan ve perakende ticaret	28	18,8%	48.979	17,3%
Ulaştırma ve depolama	8	5,3%	9.957	3,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17	11,4%	21.918	7,8%
Bilgi ve iletişim	3	2,0%	3.631	1,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	0,7%	8.630	3,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6	4,0%	18.839	6,7%
Eğitim	7	4,7%	4.027	1,4%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	2	1,3%	7.960	2,8%
Diğer hizmet faaliyetleri	13	8,4%	5.408	1,9%
Genel Toplam	150	100%	282.704	100%

Kaynak: İPTA 2014/1

2014 yılında Ardahan'da en fazla İnşaat (%31,5) sektörü eleman temininde güçlük çekmektedir. Türkiye'de ise en fazla İmalat sektöründe (%39,4) eleman temininde güçlük çekilmektedir. Ardahan'da eleman temin etmekte zorlanan ikinci sektör Toptan ve perakende ticaret sektörü (%18,8), üçüncü İmalat sektörü (%12) ile takip etmektedir. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü ise %11,4 ile dördüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye'deki sıralamaya bakıldığında ikinci sırayı Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı (%17,3) sektörü, üçüncü sırayı inşaat (%12,1) sektörü, dördüncü sırayı ise Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri (%7,8) sektörü almaktadır. İlde temininde güçlük çekilen mesleklerin sıralaması Türkiye genelinden farklı olsa da ilk üç sektör paralellik göstermektedir.

Tablo 25: TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılım Oranları (2014)

TGÇM Eleman Sayısının Sektörel Dağılımı				
Ardahan-Türkiye Karşılaştırması	2013		2014	
Sektör	Eleman Sayısı	Oran	Eleman Sayısı	Oran
İmalat	41	25,9%	18	12,0%
İnşaat	38	24,0%	47	31,5%
Toptan ve perakende ticaret	38	24,0%	28	18,8%
Ulaştırma ve depolama	16	10,1%	8	5,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8	5,1%	17	11,4%
Bilgi ve iletişim	2	1,3%	3	2,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0	0,0%	1	0,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	0,8%	6	4,0%
Eğitim	4	2,5%	7	4,7%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	6	3,8%	2	1,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	3	1,9%	13	8,4%
Genel Toplam	158	100,0%	150	100%

Kaynak: İPTA 2014/1

2014 yılı için temininde güçlük çekilen eleman sayılarının sektörel dağılımında ki sıralaması şu şekildedir; ilk sırada İnşaat (%31,5), ikinci sırada Toptan ve Perakende Ticaret (%18,8), üçüncü sırada İmalat (%12), dördüncü sırada ise Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri (%11,4) yer almaktadır. 2013 yılı için temininde güçlük çekilen eleman sayılarının sektörel dağılımında ki sıralaması ise şu şekildedir; İlk sırada %25,9 ile İmalat, İkinci sırada %24 ile İnşaat ve Toptan ve Perakende Ticaret, üçüncü sırada ise Ulaştırma ve Depolama sektörleri yer almaktadır.

2014 yılında Ardahan'da temininde güçlük çekilen eleman sayısının sektörel dağılımların da ilk sırada İnşaat sektörü yer alırken, 2013 yılında ilk sırada imalat sektörünün olduğu görülmektedir.

Tablo 26: TGÇM Eleman Sayısının Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılım Oranları (2014)

TGÇM Eleman Sayısının Açık İş ve Meslek Gruplarına Göre Dağılım Oranları (2014*)				
ARDAHAN	TGÇM Eleman Sayısı	TGÇM ELEMAN	Açık İş Eleman Sayısı	AÇIK İŞ
MESLEK GRUPLARI		%		%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	0	0,0%	1	4,0%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	43	28,4%	7	21,8%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	8	5,4%	10	30,1%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	21	14,2%	0	0,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	39	26,0%	7	21,4%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	12	8,1%	0	0,0%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	27	17,8%	8	22,8%
Genel Toplam	150	100,0%	33	100,0%

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan'da eleman temininde güçlük çekilen meslek gruplarının sıralaması şu şekildedir; ilk sırada Hizmet ve Satış Elemanları (%28,4), ikinci sırada Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar (%26), üçüncü sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar (%17,8), dördüncü sırada ise Profesyonel Meslek Mensupları (%14,2) yer almaktadır. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımına baktığımızda ise sıralama şu şekildedir; ilk sırada %30,1 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, ikinci sırada %22,8 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, üçüncü sırada %21,8 ile Hizmet ve Satış Elemanları ve dördüncü sırada ise %21,4 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar yer almaktadır.

Yukarıdaki tablo incelendiğinde temininde güçlük çekilmesine rağmen açık iş olmayan meslek gruplarında bulunmaktadır. Bu meslek grupları; Profesyonel Meslek Mensupları ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarıdır. Ayrıca temininde güçlük çekilmemesine rağmen açık iş bulunan meslek grubu ise büro hizmetlerinde çalışan elemanlardır.

Türkiye'de eleman temininde güçlük çekilen meslek gruplarının sıralaması şu şekildedir; ilk olarak Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar (%27,9), ikinci sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar (%24,2), üçüncü sırada Hizmet ve Satış Elemanları (%15,3), dördüncü sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler (%10,1) yer almaktadır. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımına baktığımızda ise sıralama şu şekildedir; ilk sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar (%25,1), ikinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar (%20,0), üçüncü sırada Hizmet ve Satış Elemanları ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler (%16,3), dördüncü sırada ise Profesyonel Meslek Mensupları (%7,7) yer almaktadır. Türkiye'de eleman temininde güçlük çekilen meslekler grupların da açık iş bulunmaktadır.

Tablo 27: Sektörlere Göre TGÇM İşveren Sayısı Oranları (2014)

ARDAHAN			
Sektörler	İşveren Sayısı	TGÇM İşveren Sayısı	Oran
İmalat	12	7	58,3%
İnşaat	21	6	28,2%
Toptan ve perakende ticaret	26	14	52,0%
Ulaştırma ve depolama	6	3	50,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6	6	100,0%
Bilgi ve iletişim	1	1	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	1	100,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3	2	66,7%
Eğitim	2	2	100,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	1	100,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	9	2	25,0%
Genel Toplam	94	45	47,5%

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan'da sektörlere göre eleman temininde güçlük çekme oranlarına baktığımızda işveren sayısının azlığından dolayı %100 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, bilgi ve iletişim, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri görülmektedir. Bu sektörlerin dışında işveren sayısının en fazla olduğu Toptan ve Perakende Ticaret sektörünün oranı %52 dir. En düşük oran ise %25 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe görülmektedir. Türkiye genelinde ise bu sıralama %54,1 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü, %47,6 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü, %46,8 ile İmalat sektörü şeklindedir.

Tablo 28: Temininde Güçlük Çekilen Eleman sayısının Meslek Gruplarına Göre Dağılım oranları (2014)

Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısının Meslek Gruplarına Dağılımı		
Meslek Grupları	**Eleman Sayısı**	**Dağılım**
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	43	28,4%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	8	5,4%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	21	14,2%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	39	26,0%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	12	8,1%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	27	17,8%
GENEL TOPLAM	**150**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan'da temininde güçlük çekilen eleman sayısının meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde ilk sırada %28,4 ile Hizmet ve Satış Elemanları, ikinci sırada %26 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, üçüncü sırada %17,8 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ve dördüncü sırada %14,2 ile Profesyonel Meslek Mensupları yer almaktadır.

Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen eleman sayısının meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde ilk sırada %27,9 ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, ikinci sırada %24,2 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, üçüncü sırada %15,3 ile Hizmet ve Satış Elemanları ve dördüncü sırada %10,1 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler yer almaktadır.

Tablo 29: Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranları (2014)

Meslek Gruplarına Göre TGÇM Eleman Sayısının Toplam Çalışan Sayısına Oranı			
Meslek Grupları	**Toplam Çalışan Sayısı**	**Eleman Sayısı**	**Oran**
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	239	43	17,8%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	509	8	1,6%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	152	21	14,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	293	39	13,3%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	112	12	10,8%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	415	27	6,4%
GENEL TOPLAM	**1940**	**150**	**7,7%**

Kaynak: İPTA 2014/1

İlde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen elemanların oranlarına baktığımızda sıralama şu şekildedir; birinci sırada Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubundaki çalışanların %17,8'inin, ikinci sırada Profesyonel Meslek Mensupları %14'ünün, üçüncü sırada Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar %13,3'ünün, dördüncü sırada ise Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları %10,8'inin temininde güçlük çekilmektedir.

Türkiye' de meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen elemanların oranlarına baktığımızda sıralama şu şekildedir; birinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde çalışanların %6,3'ünün, ikinci sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar' ın %5,2'sinin, üçüncü sırada Hizmet ve Satış Elemanları' nın %4,7'sinin, dördüncü sırada ise Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri meslek grubundaki çalışanlarının %4,1' inin temininde güçlük çekilmektedir.

Tablo 30: Mesleklere göre temininde güçlük çekme dağılımının geçen yıl ile karşılaştırılması (2014)

Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekme Dağılımı			
ARDAHAN	2014		2013
Meslekler	Oran	Meslekler	Oran
AŞÇI	15,5%	Aşçı	6,9%
FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	7,5%	Kasiyer	2,8%
DİĞER İNŞAAT BOYACILARI	6,1%	Süt Toplama İşçisi	2,3%
İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRÜ	5,4%	Diğer İnşaat Boyacıları	1,9%
DİĞER USTABAŞI/POSTABAŞI/FORMENLER	4,7%	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	1,7%
EKSKAVATÖR(KAZIMA VE YÜKLEME) OPERATÖRÜ	4,4%	Garson (Servis Elemanı)	1,4%
SONDAJ OPERATÖRÜ/SONDÖR	4,0%	Taş Duvarcı-İnşaat)	1,4%
REYON GÖREVLİSİ	2,8%	İş Makineleri Operatörü	1,3%
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	2,8%	Peynir İmal İşçisi	1,3%
KASİYER	2,7%	Okul Öncesi Öğretmeni	1,2%

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan'da 2014 yılında temininde güçlük çekilen elemanların mesleklere göre dağılımında birinci sırada %15,5 ile Aşçı, ikinci sırada %7,5 ile Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller, üçüncü sırada ise %6,1 ile Diğer İnşaat Boyacıları yer almaktadır. 2013 yılında temininde güçlük çekilen elemanların mesleklere göre dağılımında ilk üç sıralama ise şu şekildedir; birinci sırada Aşçı (%6,9), ikinci sırada Kasiyer (%2,8), üçüncü sırada ise Süt Toplama İşçisi (%2,3) yer almaktadır. İlde 2013 ve 2014 yıllarında yapılan araştırmalarda ilk sırada Aşçılık mesleğinin olduğu görülmektedir.

Türkiye'de 2014 yılında temininde güçlük çekilen elemanların mesleklere göre dağılımında ilk üç sıralamayı; birinci sırada Makineci(Dikiş) (%5,7), ikinci sırada Garson (Servis Elemanı) (%3,3), üçüncü sırada ise Satış Danışmanı (%2,6) almaktadır.

Tablo 31: Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılama oranları (2014)

Meslek Gruplarında TGÇM İşverenlerin Karşılanma Durumu			
ARDAHAN			
	TGÇM İşveren Sayısı		
Meslek Grupları	Evet	Genel Toplam	Karşılanma Oranı
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	3	14	23,9%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	1	4	22,3%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	3	8	32,6%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	2	10	20,9%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1	2	27,3%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	0	7	6,8%
Genel Toplam	**10**	**45**	**22,2%**

Kaynak: İPTA 2014/1

Ardahan'da eleman temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin meslek gruplarına göre karşılama oranlarına baktığımızda; birinci sırada %32,6 ile Profesyonel Meslek Mensupları, ikinci sırada %27,3 ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, üçüncü sırada %23,9 ile Hizmet ve Satış Elemanları, dördüncü sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler %22,3 karşılama oranları ile yer almaktadır.

Türkiye'de eleman temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin meslek gruplarına göre karşılama oranlarına baktığımızda; birinci sırada Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları %42,8, ikinci sırada Profesyonel Meslek Mensupları %41,9, Hizmet ve Satış Elemanları %40,4, dördüncü sırada ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar %39,6 karşılama oranları ile yer almaktadır. Temininde güçlük çekilen meslek gruplarının karşılanma oranlarına genel olarak baktığımızda Ardahan'da ki karşılama oranı (%22,2) Türkiye'de ki karşılama oranından (%38,3) altındadır.

Tablo 32: TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılımı Oranları (2014)

TGÇM İşyerlerinde TGÇ Nedeni Dağılımı		
TGÇM Nedenleri	**TGÇM İşveren Sayısı**	**Oran**
Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	61	40,6%
Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	107	71,6%
Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	88	58,9%
Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	14	9,4%
Önerilen ücretin az bulunması	4	2,8%
Genel Toplam	**150**	**100,0%**

Kaynak: İPTA 2014/1

2014'de İlde eleman temininde güçlük çekilmesinin başlıca nedenlerinin; %71,6'sı Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, %58,9'u yeterli iş tecrübesine sahip eleman olmaması, %40,6'sı Bu meslekte işe başvuru yapılmaması, %9,4'ü çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesinden ve %2,8'i Önerilen ücretin az bulunmasından dolayı olduğunu belirtilmiştir.

2013'de Ardahan'da eleman temininde güçlük çekilmesinin başlıca nedenlerinin; %69'u Bu meslekte eleman bulunamaması, %43,9'u Gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamaması, %18,1'i Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasından dolayı olduğu belirtilmiştir.

Grafik 8: TGÇM İşyerlerinde Temininde Güçlük Çekilme Nedeni Dağılımı Oranları Türkiye Karşılaştırması (2014)

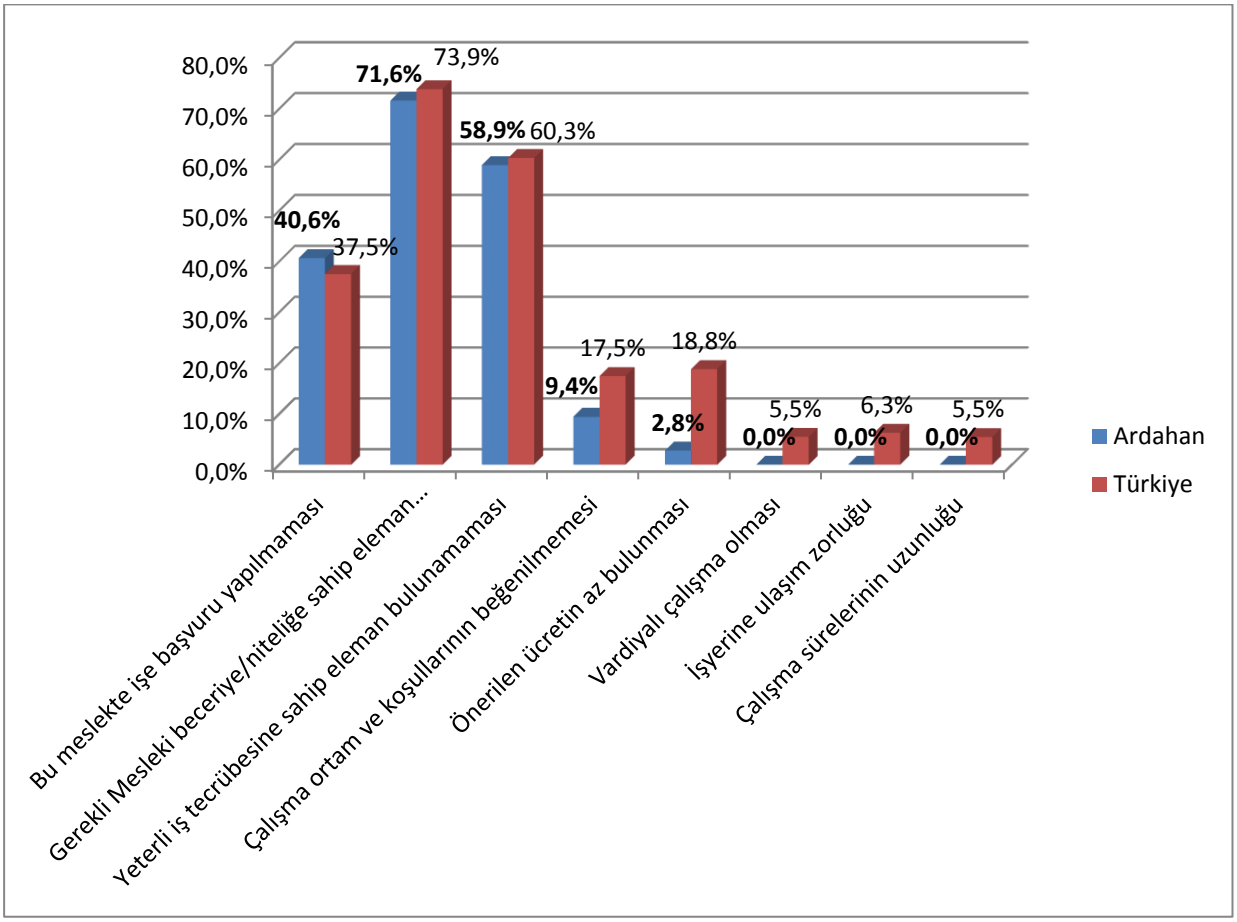

Kaynak: İPTA 2014/1

2014'de Türkiye'de eleman temininde güçlük çekilmesinin başlıca nedenlerinin; %73,9'u Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, %60,3'ü yeterli iş tecrübesine sahip eleman olmaması, %37,5'i Bu meslekte işe başvuru yapılmamasından dolayı olduğu belirtilmiştir.

Ardahan'da eleman temininde güçlük çekilmesinin başlıca nedenleri Türkiye Geneli ile paralellik göstermektedir. Yalnızca Ardahan'da Türkiye'den farklı olarak eleman temininde güçlük çekilme nedenleri içerisinde Vardiyalı çalışma olması, işyerine ulaşım zorluğu ve çalışma sürelerinin uzunluğu nedenleri yoktur.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Bu bölümde il ve Türkiye geneli için eğitimde anlatılan istihdam artış ve azalış beklentileri ile ilgili tablolar yorumlanacaktır. Uygun görülmesi halinde grafik ve şekiller tek başına veya tablolarla uyumlu şekilde kullanılabilir. Mesleklere göre artış ve azalış tabloları bir sayfayı aşmayacak şekilde rapora konulmalıdır.

Tablo 33: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Net İstihdam Değişim Oranları (2014)

SEKTÖRLER	Net İstihdam Değişimi	Toplam Calışan Sayısı	Net İstihdam Değişim Oranı
İmalat	3	169	1,8%
İnşaat	33	685	4,8%
Toptan ve perakende ticaret	16	244	6,4%
Ulaştırma ve depolama	3	77	3,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	12	84	14,3%
Bilgi ve iletişim	1	11	9,1%
Eğitim	1	77	1,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	13	485	2,7%
Genel Toplam	**82**	**1940**	**4,2%**

Kaynak: İPTA 2014/1

Gelecek istihdam beklentisi orta (bir yıllık) dönem itibariyle ölçülmek istenmiştir.

Ardahan'da sektörlere göre 30 Haziran 2015 itibariyle (bir yıllık dönem) Net istihdam artışında Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü %14,3 ile en fazla net istihdamda artış gösterecek olan sektördür. Net istihdamda artış gösterecek olan ilk üç sektörden diğer iki sektör ise sırasıyla şunlardır; Bilgi ve İletişim (%9,1), Toptan ve perakende ticaret (%6,4). İlde Net İstihdam azalışının olması beklenen sektör yoktur.

Finans ve sigorta faaliyetleri, Gayrimenkul faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerinin net istihdam değişiminde ise artış veya azalış beklenmemektedir.

Ardahan'da bir yıllık dönem itibariyle ilde net istihdam değişim oranı 4,2% ile artış beklenirken, Türkiye'de net istihdam değişim oranı , %5,1 ile artış beklenmektedir.

Tablo 34: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları (2014)

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Toplam Çalışan Sayısı	Net İstihdam Değişim Oranı
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	1	239	0,3%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	26	509	5,1%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	3	152	2,1%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	36	293	12,2%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	2	112	1,8%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	14	415	3,4%
Genel Toplam	**0**	**1940**	**4,2%**

Kaynak: İPTA 2014/1

İlde net istihdam değişim oranını meslek gruplarına göre incelediğimizde ilk sırada Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar %12,2 ile yer almaktadır.

Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışan meslek grubunu; % 5,1 ile nitelik gerektirmeyen meslekler izlemiştir. En düşük oranlara sahip meslek grupları; % 0,3'lük oranla Hizmet ve Satış Elemanları ve % 1,8'le teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensuplarıdır.

SONUÇ

Dünya da küreselleşme ile beraber ortaya çıkan değişimler işgücü piyasalarını da önemli oranda etkilemiş, özellikle son yirmi yılda işsizlik ve istihdam sorununun giderek arttığı gözlenmiştir. Bu durum işsizliği azaltmayı ve istihdamı arttırmayı amaçlayan politikaların önemini arttırmıştır.

Ülkemizde işsizlikle mücadele ve istihdamı arttırmaya yönelik çalışmalara son yıllarda önem verilmiş, daha etkin politikalar uygulanmaya başlanmıştır. Ardahan ilinin İşgücü Piyasası Analizinin yapıldığı bu çalışmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmış ve yapılan değerlendirmeler sonucunda çeşitli öneriler sunulmuştur.

Ardahan İli İşgücü Piyasası Analizi raporunun amacı İşgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları raporun veri sağlama kapasitesi ve ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

Giriş bölümünde de açıklandığı gibi ilin işgücü piyasası arz yapısı ve eldeki mevcut veriler kullanılarak analiz edilmiştir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması Ardahan ili genelinde 12 Mayıs – 27 Haziran 2014 tarihleri arasında 94 işyerinde işverenler/işveren temsilcileri ile yapılan yüz yüze görüşmelerle gerçekleşmiştir. Bu işyerlerinin 49 tanesi, 10-49 işçi çalıştıran işyeri konumunda olup, çalıştırdığı işçi sayısı 1-9 kişi olan işyeri sayısı 45'dir. Talep boyutunun tespiti için özel bir araştırma düzenlenmesine rağmen bu araştırmanın da kısıtları mevcuttur. Sadece 10 ve fazla çalışanı olan işyerlerine odaklanmasıdır. Bu anlamda iki tespit yapılabilir. Birincisi 1-9 kişi büyüklüğüne düşmüş işyerlerinin azımsanamayacak kadar çok olmasıdır. Dolayısıyla Talep Araştırması sonucunda yapılan analiz ve veri gruplamaları, 1-9 kişi çalıştıran bazı işyerlerini kapsamıştır. 10+ işyerlerinden 1-9'a kayma, 10 kişiden az çalışanı olan işyerlerinin de büyüme olasılığının olduğunu ortaya koymaktadır, fakat bu olasılığı ölçebilecek veri seti mevcut değildir.

Araştırmanın diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır. Tüm bu kısıtlara rağmen gerçekleştirilen Talep Araştırması bu güne kadar tüm iller itibariyle karşılaştırmaya imkân sağlayacak şekilde standartlaştırılmış bir araştırmadır ve zengin bir bilgi tabanına sahiptir.

2014 (OCAK-AĞUSTOS) döneminde Ardahan Çalışma ve İş Kurumu Müdürlüğünde İşbaşı eğitim programı çerçevesinde; 105 farklı programda toplam 107 kişi bu programdan yararlandırılmış ve bu kişilere mesleki eğitimin yanında mesleki deneyim de kazandırılmıştır. Yine 2014 yılının ilk sekiz ayında 161 kişi işsizlik ödeneğinden faydalanmıştır.

Ardahan'daki sektörlerin büyük çoğunluğunu genç işletmeler oluşturmaktadır. 23 tane işletme 5-9 yıllık, 22 tane işletme 0-4 yıllık işletmelerdir. 25 yıl ve üzeri faaliyet gösteren işletme sayısı 12'dir. Ardahan ili genelinde istihdamın % 85,8'ini erkekler oluştururken, % 14,2'sini ise kadınlar oluşturmaktadır.

İşgücü talebi açısından bakıldığında Ardahan ili özelinde toptan ve perakende ticaret, inşaat ve imalat sektörlerinin hem işyeri sayısı, hem çalışan dağılımı, hem açık iş, hem işe giriş-çıkışlar, hem de gelecekte istihdam artışı anlamında ağırlıklı bir yere sahip olduğu açıkça görülmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin kısa vadede bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelmesi olumlu sonuçlar yaratabilir.

İşgücü piyasası analizlerinde temel göstergelerden birisi olan açık iş oranı toplam açık iş sayısının yanı sıra sektörlerin istihdam büyüklüklerini de dikkate almaktadır. 2014 Türkiye işgücü piyasası araştırmasında Ardahan'da açık iş oranı %1,7 olarak ölçülmüştür. Başka bir deyişle Ardahan'da ki işletmelerin her 100 iş pozisyonunun 98 i dolu 2 kişilik pozisyonu boştur.

Meslek grupları olarak açık işlere bakıldığında ise Ardahan ilinde işgücü talebinin nitelik gerektirmeyen meslekler, tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, hizmet ve satış elemanları meslek gruplarında yoğunlaştığı görülmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek işgücü yetiştirme faaliyetlerinin bu mesleklere hitap etmesi gerektiği düşünülmektedir.

Bu durumda Ardahan ilinde işgücü talebi açısından, işgücünün düşük düzey eğitimli olmasının işverenler için yeterli olacağı sonucuna varılabilir. Ancak bu araştırma ve analiz çerçevesinde ücret ve çalışma koşulları gibi işgücü piyasası bileşenleri değerlendirilmeye alınmadığı için, bu tespitin işgücü arz ve talebi arasında var olan dengesizlikleri gidermekte işlevsel olacağı düşünülmemektedir.

2014 yılı İşgücü Piyasası Talep Araştırması bilgi formunda işverenlere yöneltilen yabancı ortaklığı, ihracat yapan, part time çalışma yapan, mevsimlik işçi çalıştıran, servis ve kreş imkânı olan işverenlerin sayısı çok az veya hiç olmadığı için analiz raporunda bu bilgilere ve verilere yer verilmemiştir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Ardahan' da istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir:

- İŞKUR'un işsiz kayıtlarında sayısal olarak işgücü piyasasında mevcut talebin çok üstünde olan işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde kurslar düzenlenmelidir.
- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.
- Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.

- Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dahil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.
- Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.
- Yine arz ve talep eşleştirmeleri anlamında, yapılan eşleştirmeler sonucunda gönderilen kişilerin işveren tarafından kabul edilmemesi durumunda kabul edilmeme sebeplerinin neler olduğu bilinememektedir. İleride daha iyi işe yerleştirmeler yapılabilmesini sağlamak açısından işverenlerin gönderilen kişileri kabul etmeme sebeplerinin araştırılmasında yarar vardır.

Ardahan'da ki işgücü talebini kurum vasıtasıyla karşılayabilmek için Ardahan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü:

- Düzenli periyodlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikleri kamuoyuna duyurmalı.
- Kurum veri tabanında yüksek nitelikli iş arayanların oranını arttırmalı.

KAYNAKÇA

- TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri
- İŞKUR, İstatistik Yıllıkları
- SGK, Aylık İstatistik Bülteni
- İŞKUR, Veri Tabanı
- 2013 Ardahan İŞKUR İPTA Raporu

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

	TÜRKİYE İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI (TİPTA)
2014	İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur**.
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden örnek işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No				
İşyerinin Yasal Unvanı				
İşyerinin Tabela Unvanı				
1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.				
	Evet	**Hayır**	**Fikrim Yok**	
2) İşyeri olarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığınızı belirtiniz.				
3) Daha önce İŞKUR'dan eleman talebinizin olup olmadığını belirtiniz.				
4) İşyerinizin devletin verdiği istihdam teşviğinden yararlanıp yararlanmadığını belirtiniz.				
5) İşyerinizde üretilen ürünlerin ihraç edilip edilmediğini belirtiniz.				
6) İşyerinizin yabancı ortaklığı olup olmadığını belirtiniz.				
7) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.				
8) İşyerinizde çalışanlara kreş imkanının sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
9) Çalışanlarınıza işe gelmede servis hizmetinin sağlanıp sağlanmadığını belirtiniz.				
10) İşyerinizde mevsimlik istihdam edilen personelin olup olmadığını belirtiniz.				
11) 2014 yılında çalışanlarınıza işleriyle ilgili herhangi bir eğitim düzenlenip düzenlenmediğini belirtiniz.				

ADRES BİLGİLERİ

İL:	**İLÇE:**	**MAHALLE :**	
CADDE/SOKAK:			
DIŞ KAPI NO :			
İÇ KAPI NO :			
TELEFON/FAKS/E-POSTA	...../.....	.....	@.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı		**Unvanı**	
Tarih		**Telefonu**	
E-posta		**İmza/Kaşe**	

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	**KONTROLÖR**	**VERİ GİRİŞ PERSONELİ**
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - MEVCUT İSTİHDAM

S 12: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan **Sayısı**	Erkek Çalışan **Sayısı**	Toplam Çalışan **Sayısı**
TOPLAM			

S13. İşyerinizde çalışan sayısının son bir yıl içerisinde, 10 ve üzerine çıkıp çıkmadığını belirtiniz.
(Bu soruya sadece "12. Soruda toplam çalışan sayısı 9 veya daha az kişi olarak belirtilen işyerleri" cevap verecektir.)

Evet ☐

Hayır ☐

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

Bölüm II -AÇIK İŞLER

S14: Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

S 14.1: Eleman aramıyoruz. ☐ ⟹ **Soru 15'e geçiniz.**

01	02	03	04													05					06		
Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş **Sayısı**	Talep Edilen **Asgari** Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek lisesi 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisans üstü 8. Farketmez	**Beceri İhtiyacı ve Kişisel Özellikler (*)** 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fazla mesaiye kalabilme 3. Fiziki ve bedensel yeterlilik 4. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 5. İletişim ve ifade yeteneği 6. İş ahlakına sahip olma 7. Proje tabanlı çalışma 8. Satış ve pazarlama becerisi 9. Seyahat edebilme esnekliği 10.Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 11.Takım çalışması 12.Yabancı dil 13.Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe													**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz (*)** 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları					**Açık işiniz için aşağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz?** 1. Kadın 2. Erkek 3. Farketmez		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	1	2	3
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					
		☐																					

(*) (04), (05) ve (06) sütunlarında birden fazla seçenek (X) şeklinde işaretlenebilir.

SONRAKİ SAYFAYA GEÇİNİZ

BÖLÜM III. 30 HAZİRAN 2015 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.15: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**15.1'e geçiniz**
	Hayır	**16.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**16.soruya geçiniz**

S 15.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **ARTIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***artış***

S.16: 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	**Evet**	**16.1'e geçiniz**
	Hayır	**17.soruya geçiniz**
	Fikrim Yok	**17.soruya geçiniz**

S 16.1: **30 Haziran 2015 tarihi itibariyle** işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam **AZALIŞI** olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal ***azalış***

SONRAKİ SAYFAYA

BÖLÜM IV. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S17: 2014 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S 17.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.**

01	02	03	04							
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman **sayısı**	**Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı?** **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	**Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*)** **1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması** **2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması** **3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması** **4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi** **5. Önerilen ücretin az bulunması** **6. Vardiyalı çalışma olması** **7. İşyerine ulaşım zorluğu** **8. Çalışma Sürelerinin Uzunluğu**							
			1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								
		☐								

*** Birden fazla güçlük çekilme nedeni işaretlenebilir.**

Türkiye İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

V.Bilgi Formu Hakkında Görüş ve Önerileriniz?
(Bu kısım Ziyaretçi veya Yanıt veren İşveren tarafından doldurulabilir.

İşverenin görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2- Ek 2a Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı	Tamsayım Yapılan İller	10+ İşyeri Sayısı
ADANA	4.255	KARABÜK	458
ADIYAMAN	800	KARAMAN	477
AFYONKARAHİSAR	1.375	KARS	279
AĞRI	461	KASTAMONU	701
AKSARAY	785	KAYSERİ	3.307
AMASYA	627	KIRIKKALE	405
ARDAHAN	95	KIRKLARELİ	658
ARTVİN	343	KIRŞEHİR	377
AYDIN	1.962	KİLİS	172
BALIKESİR	2.252	KONYA	4.466
BARTIN	421	KÜTAHYA	1.106
BATMAN	1.039	MALATYA	1.431
BAYBURT	99	MANİSA	2.331
BİLECİK	431	MARDİN	1.333
BİNGÖL	541	MERSİN	3.638
BİTLİS	433	MUĞLA	2.537
BOLU	629	MUŞ	426
BURDUR	507	NEVŞEHİR	780
ÇANAKKALE	988	NİĞDE	535
ÇANKIRI	252	ORDU	1.313
ÇORUM	1.043	OSMANİYE	897
DENİZLİ	2.961	Rize	808
DİYARBAKIR	2.502	SAKARYA	1.984
DÜZCE	1.028	SAMSUN	2.246
EDİRNE	715	SİİRT	369
ELAZIĞ	1.310	SİNOP	370
ERZİNCAN	393	SİVAS	1.129
ERZURUM	1.199	ŞANLIURFA	2.365
ESKİŞEHİR	2.068	ŞIRNAK	613
GAZİANTEP	3.435	TEKİRDAĞ	2.447
GİRESUN	842	TOKAT	918
GÜMÜŞHANE	192	TRABZON	2.283
HAKKARİ	201	TUNCELİ	152
HATAY	2.208	UŞAK	889
IĞDIR	238	VAN	1.194
ISPARTA	675	YALOVA	581
KAHRAMANMARAŞ	1.805	YOZGAT	613
		ZONGULDAK	1.014
Genel Toplam		88.712	

Örnekleme Yapılan İller	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
ANKARA	6.911
KOCAELİ	4.201
BURSA	4.973
İZMİR	6.276
İSTANBUL	8.493
ANTALYA	4.289
Toplam	40.353

Ek 2b – Tahmin ve Notasyon

2014 yılı İşkur İşgücü Piyasası Analiz Çalışması (İPA) Örnek Planı

Coğrafi kapsam:

Coğrafi kapsam olarak nüfus büyüklüklerine bakılmaksızın Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan tüm il ve ilçe merkezleri ile köyler kapsama dahil edilmiştir.

Sektörel Kapsam :

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri

Kapsanan kitle:

Sektörel kapsam dahilinde tüm yerel birimler anket kapsamını oluşturmaktadır.

Örnekleme çerçevesi:

2014 yılı Türkiye İstatistik Kurumu İş Kayıtları Sistemi altlık olarak kullanılmak üzere sektörel kapsam dahilinde ilgili sektörde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip yerel birimler çalışmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır.

Örnekleme birimi:

Örnekleme birimi yerel birimdir.

Gözlem birimi:

Gözlem birimi yerel birimdir.

Tahmin boyutu:

2014 yılı İşkur İPA çalışması, 17 sektörde yerel birim bazında Türkiye tahmini vermek üzere planlanmıştır. Ayrıca C sektöründe 10,11,12,13,14,15,16,17,18, 19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33 bölümlerinde tahmin verilecek boyutta tabakalama değişkenleri aşağıda verilmiştir.

Kısımlar
B
C
D
E
F

G
H
I
J
K
L
M
N
P
Q
R
S

Örnekleme yöntemi:

2014 yılı İşkur İPA çalışmasında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

2014 yılı İşkur İPA çalışmasında amaç, kapsam dahilindeki sektörler bazında Türkiye tahmini vermektir. Çalışma 6 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Antalya, Bursa, Kocaeli) örnekleme, diğer illerde tamsayım uygulanmak üzere planlanmıştır. Bursa il için ayrıca 2-9, 10+ çalışan sayısı tabakalaması istenmiştir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak, 6 ilde 40353 olarak hesaplanmıştır. Diğer illerde ise birim sayısı 87151 olarak belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

$n_h = ñ [K^2 + (1- K^2) M_h^2]^{½}$

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

$M_h = N_h / (N / h) = h.W_h$

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

n_{min} = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla yerel birim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde yerel birimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h{}^2 v\left(\bar{y}_h\right) = N_h{}^2 \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / n_h\left(n_h - 1\right)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 12 Mayıs-27 Haziran tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastahane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

İKO = (İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = (Toplam istihdam)/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde

çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı = (Kayıtdışı istihdam)/(Toplam istihdam) x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer

işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = İşsiz/(İşgücü arzı (istihdam+işiz)) x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

içinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = (Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus-(İstihdam+İşsiz))/(Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus) x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = ((0-14 yaş nüfus + 65 yaş nüfus))/(15-64 yaş nüfus) x 100

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Ek 4- Ek Tablolar

SEKTÖRLERE GÖRE İPTA SONUÇLARI-2014/1.DÖNEM							
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	7			0	0,0%	0,0%
İmalat	12	169	4	18	3	2,3%	1,8%
İnşaat	21	685	13	47	33	1,9%	4,8%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	26	244	9	28	16	3,7%	6,4%
Ulaştırma ve depolama	6	77		8	3	0,0%	3,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	6	84	3	17	12	3,4%	14,3%
Bilgi ve iletişim	1	11		3	1	0,0%	9,1%
Finans ve sigorta faaliyetleri	4	52			0	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	1			0	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	8		1	0	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	3	30	1	6	0	3,2%	0,0%
Eğitim	2	77		7	1	0,0%	1,3%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	10	1	2	0	9,1%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	9	485	1	13	13	0,3%	2,7%
Genel Toplam	**94**	**1.940**	**33**	**150**	**82**	**1,7%**	**4,2%**